

Eindejaarsrapportage 2022

na wijziging 16 december 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanbieding	3
Inleiding en financiële samenvatting	4
Ontwikkelingen	7
Programma's	9
0. Bestuur en ondersteuning	9
1. Veiligheid	14
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	15
3. Economie	16
4. Onderwijs	17
5. Sport, cultuur en recreatie	20
6. Sociaal domein	22
7. Volksgezondheid en milieu	28
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	29
Meerjarige effecten begroting 2023-2026	31
Budgetten overhevelen	33
Restant kredietenlijst	36
Interbestuurlijk toezicht	38
Rekenkameronderzoeken opvolging aanbevelingen	43

Aanbieding

Aan de gemeenteraad,

In deze bestuursrapportage informeren wij u over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen in de tweede helft van 2022.

De wereld wordt geconfronteerd met diverse crises die een grote impact hebben op onze inwoners en op onze organisatie. De oorlog in de Oekraïne leidt tot een grote vluchtelingenstroom. Haaksbergen neemt hierin verantwoordelijkheid door opvang te verzorgen. Ook leidt de oorlog tot hoge energieprijzen, die impact heeft op onze inwoners en op de gemeentelijke energielasten.

In de zomer van 2022 ontstond een acute situatie rondom de opvang van vluchtelingen uit andere landen dan Oekraïne. Ook legde het Rijk gemeenten een taakstelling op om versneld statushouders op te vangen. In al deze situaties pakt Haaksbergen haar verantwoordelijkheid door crisisopvangplekken en woningen beschikbaar te stellen. De problematiek rondom de klimaatverandering heeft impact op onze gemeente en stelt ons voor uitdagingen in het kader van verduurzaming.

De dynamiek en grilligheid van de verschillende crises en de mate waarin en de wijze waarop het Rijk compenseert bemoeilijkt het prognosticeren van de baten en lasten gedurende het boekjaar.

In de raadsvergadering van 29 juni 2022 heeft u de eerste Bestuursrapportage 2022 vastgesteld. Bij deze eerste bestuursrapportage zijn de mutaties 2022, die structureel doorwerken, verwerkt in de meerjarenraming 2023-2026. Dit betekent dat in deze eindejaarsrapportage de afwijkingen worden gerapporteerd ten opzichte van de Begroting 2022 na verwerking van de mutaties van de eerste bestuursrapportage 2022.

Bij de afwijkingen hebben we onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele effecten. De structurele effecten van de in deze bestuursrapportage vermelde afwijkingen leiden tot financiële effecten voor de jaren 2023-2026. Deze effecten verwerken wij in de meerjarenraming 2023-2026.

Naast de afwijkingen, doen wij in deze rapportage voorstellen tot het overhevelen van budgetten en het verlengen van kredieten.

Het saldo van de Begroting 2022 inclusief de structurele mutaties uit de Eerste bestuursrapportage is € 954.000 positief. Met de actualisatie van de budgetten stijgt het positieve saldo met € 4.207.000 waardoor de begroting na wijziging in deze bestuursrapportage sluit met een positief saldo van € 5.161.000.

In twee aparte hoofdstukken doen wij voorstellen voor het overhevelen van budgetten en het verlengen van beschikbaar gestelde krediet, die wij graag aan u willen voorleggen.

Het college van burgemeester en wethouders,

Rob Welten
Johan Niemans
Pieter van Zwanenburg
Jan-Herman Scholten

Inleiding en financiële samenvatting

Inleiding

In november 2021 heeft uw raad de begroting 2022 vastgesteld, die vervolgens is goedgekeurd door de provincie.

In deze eindejaarsrapportage lichten wij afwijkingen groter dan € 15.000 op de vastgestelde budgetten toe. Dit is conform de financiële verordening. In deze rapportage zijn de gegevens tot en met half oktober verwerkt. Met deze informatie hebben wij een prognose gemaakt tot het einde van dit jaar. De (sub)totalen van tabellen zijn in sommige gevallen niet gelijk aan op de som van de cijfers daarboven. Dat komt doordat we hebben afgerond op duizendtallen en de correcte (sub)totalen willen presenteren.

Om de leesbaarheid van deze rapportage te vergroten hebben wij de wijzigingen toegelicht bij het onderdeel financiële ontwikkelingen. Daarbij maken wij onderscheid tussen incidentele en structurele effecten. Dit effect vermelden wij in de programma's achter de afwijkingen. Een samenvatting van de incidentele en structurele meerjarige effecten is separaat opgenomen in deze eindejaarsrapportage. Wij stellen u voor deze mutaties in de meerjarenbegroting 2022 – 2025 te verwerken, zodat ook daar een actueel en passend meerjarenbeeld ontstaat.

Resultaat

Het totale voordeel in deze eindejaarsrapportage bedraagt € 5.612.000. Van dit voordeel stellen wij voor om maximaal € 1.405.000 over te hevelen naar het volgende jaar. Dus resteert een voordeel van € 4.207.000. Het totale resultaat van de begroting 2022 van € 954.000 (begroting na 1^e berap) stijgt hiermee naar € 5.161.000.

Verlengen kredieten

Uw raad heeft de bevoegdheid tot het langer beschikbaar houden van geautoriseerde kredieten. In deze eindejaarsrapportage stellen we voor de kredietenlijst vast te stellen met de einddata voor het doen van uitgaven ten laste van de kredieten. Dit betekent dat een aantal kredieten wordt verlengd, die anders per 31-12-2022 zouden komen te vervallen. In het hoofdstuk 'Restant kredietenlijst' vindt u een toelichting op de verschillende kredieten.

Budgetten overhevelen

Activiteiten moeten worden uitgevoerd in het jaar waarin het budget beschikbaar is gesteld. Het kan voorkomen dat door omstandigheden activiteiten niet hebben kunnen plaatsvinden in het boekjaar, maar deze alsnog in het volgende boekjaar gedaan moeten worden. Ook zijn er activiteiten die gesubsidieerd worden, waarbij de verplichting doorloopt in 2023. Voor deze uitzonderingssituaties kan het bijbehorend budget overgeheveld worden naar het volgende boekjaar. Wij stellen voor om voor 2022 maximaal € 1.405.000 over te hevelen naar het volgende jaar. In het hoofdstuk "Budgetten overhevelen" vindt u een toelichting hierop.

Taakveld / Programma	Afwijkingen	Over te hevelen	Totaal
0.1 Bestuur	-	-	-
0.2 Burgerzaken	-	-	-
0.3 Gebouwen en gronden	-	-	-
0.4 Overhead	281.000	500.000	781.000
0.5 Treasury	67.000	-	67.000
0.61 OZB woningen	-	-	-
0.62 OZB niet-woningen	-25.000	-	-25.000
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-
0.64 Belastingen overig	68.000	-	68.000
0.7 Algemene uitkering	3.800.000	-	3.800.000
0.8 Overige baten en lasten	104.000	-	104.000
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-
0.10 Mutaties reserves (excl. Overhevelingen)	781.000	-	781.000
Totaal programma 0. Bestuur en ondersteuning	5.076.000	500.000	5.576.000
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	43.000	-	43.000
1.2 Openbare orde en veiligheid	-100.000	100.000	-
Totaal programma 1. Veiligheid	-57.000	100.000	43.000
2.1 Verkeer, wegen en water	148.000	-	148.000
2.2 Parkeren	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	48.000	-	48.000
Totaal programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	196.000	-	196.000
3.1 Economische ontwikkeling	-45.000	-	-45.000
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-25.000	76.000	51.000
3.4 Economische promotie	7.000	45.000	52.000
Totaal programma 3. Economie	-63.000	121.000	58.000
4.1 Openbaar onderwijs	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-99.000	-	-99.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingz.	-41.000	-	-41.000
Totaal programma 4. Onderwijsbeleid en leerlingz.	-140.000	-	-140.000

Taakveld / Programma	Afwijkingen	Over te hevelen	Totaal
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-
5.2 Sportaccomodaties	-	-	-
5.3 Cultuur	53.000	-	53.000
5.4 Musea	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-
5.6 Media	-299.000	-	-299.000
5.7 Openbaar groen en recreatie	-45.000	-	-45.000
Totaal programma 5. Sport, cultuur en recreatie	-291.000	-	-291.000
6.1 Samenkracht en burgerp.	-1.386.000	309.000	-1.077.000
6.2 Wijkteams	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	407.000	-	407.000
6.4 Begeleide participatie	11.000	-	11.000
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	440.000	-	440.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	280.000	160.000	440.000
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	184.000	-	184.000
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	100.000	-	100.000
Totaal programma 6. Sociaal domein	36.000	469.000	505.000
7.1 Volksgezondheid	-	-	-
7.2 Riolering	-	-	-
7.3 Afval	-	-	-
7.4 Milieubeheer	-111.000	-	-111.000
7.5 Begraafplaatsen	-	-	-
Totaal programma 7. Volksgezondheid en milieu	-111.000	-	-111.000
8.1 Ruimtelijke ordening	-468.000	215.000	-253.000
8.2 Grondexploitatie	-	-	-
8.3 Wonen en bouwen	29.000	-	29.000
Totaal programma 8. Wonen en bouwen	-439.000	215.000	-224.000
Subtotaal eindejaarsrapportage	4.207.000	1.405.000	5.612.000
Storting in bestemmingsreserve Overhevelingen (taakveld 0.10)		-1.405.000	-1.405.000
Totaal eindejaarsrapportage	4.207.000	-	4.207.000

Structureel effect

Op 9 november 2022 heeft de raad de begroting 2023-2026 vastgesteld. De structurele effecten van de in deze eindejaarsrapportage vermelde afwijkingen in 2022 leiden tot de volgende financiële effecten voor de jaren 2023-2026. De structurele effecten zullen wij in de meerjarenraming 2023-2026 verwerken.

Bedragen in euro's

	2023	2024	2025	2026
Saldo primitieve begroting 2023-2026	-117.000	1.848.000	2.919.000	-792.000
Structureel effect eindejaarsrapportage 2022	1.203.000	1.161.000	1.081.000	2.271.000
Saldo begroting 2023-2026 na wijziging EJR	1.086.000	3.009.000	4.000.000	1.479.000

Ontwikkelingen

In deze eindejaarsrapportage hebben wij een hoofdstuk ontwikkelingen opgenomen. In dit hoofdstuk behandelen wij onderwerpen, waarover wij u specifiek willen informeren.

Opvang Oekraïense ontheemden en crisisnoodopvang

De oorlog in Oekraïne duurt nog voort. Dagelijks melden zich nog nieuwe ontheemden in Nederland om de oorlog te ontvluchten. Ook de instroom bij de crisisnoodopvang blijft bovengemiddeld hoog en de doorstroom in het reguliere asielproces verloopt stroef.

Omdat het hier om een acute (oorlogs)crisis en crisisnoodopvang gaat, zagen alle voorzitters hier een rol voor de veiligheidsregio's weggelegd.

Op 7 april 2022 hebben wij besloten tot het opvangen van Oekraïense ontheemden in de voormalige Ariënschool.

Aanvullend ontstond in de zomer van 2022 opnieuw een acute situatie rondom de opvang van vluchtelingen uit andere landen, waarvoor bij het aanmeldcentrum in Ter Apel geen plaats was. De situatie in de migratieketen staat al enige tijd onder druk. Bij herhaling hebben mensen in tenten en of andere noodvoorzieningen moeten slapen. Naar aanleiding van deze situatie is een structuur voor nationale crisisbesluitvorming geactiveerd.

Het Rijk heeft de veiligheidsregio's de opdracht gegeven tijdelijk additionele capaciteit van 225 opvangplekken per veiligheidsregio te realiseren voor de periode van drie maanden (vanaf juli, 2022). De Veiligheidsregio Twente heeft besloten de 225 opvangplekken te verdelen over de 14 Twentse gemeenten op basis van inwoneraantal.

De gemeente Haaksbergen zag hierin ook een verantwoordelijkheid en heeft een locatie aangedragen als opvanglocatie. Momenteel biedt Haaksbergen 135 opvangplaatsen voor ontheemden uit Oekraïne en 23 opvangplaatsen voor asielzoekers. De gemeente ontvangt hiervoor een vergoeding van het Rijk.

Naast de vele vrijwilligers en extern ingehuurde opvangmedewerkers is er ook veel werk verricht door eigen medewerkers van de gemeente. Ook deze inzet wordt vergoed door het Rijk. Doordat er prioriteit moest worden gegeven aan het realiseren van de opvang zijn er onvermijdelijk werkzaamheden blijven liggen. In deze rapportage wordt dan ook voorgesteld om deze personeelsgelden over te hevelen naar 2023 om in te zetten in het wegwerken van achterstanden.

Statushouders

De inzet op versnelde opzet statushouders vraagt het nodige van onze organisatie, we werken er hard aan met verschillende partijen om aan deze opgave te kunnen voldoen. Dit betekent wel dat we andere keuzes maken in de uitvoering van onze taken.

Flexwonen

De mondiale situatie heeft effect op onze lokale ontwikkelingen, de opvang van ontheemden vraagt veel van ons en we zijn gestart met een project voor flexwonen om sneller in te kunnen spelen op de behoefte aan extra woningen voor verschillende doelgroepen, Oekraïners, statushouders, spoedzoekers en jongeren. De capaciteit die we hier op inzetten is wel ten koste gegaan van andere bouwprojecten, waar mogelijk huren we wel extra in.

Ontwikkelingen Prijsstijgingen

Lopende gascontract valt onder EU sancties

Ten gevolge van EU-regelgeving werden aanbestedende diensten verplicht om per 10 oktober alle lopende contracten met Russische partijen op te zeggen en Russische entiteiten uit te sluiten van toekomstige aanbestedingen. Het contract dat onze gemeente heeft met SEFE Energy (voorheen Gazprom), valt onder de reikwijdte van de sancties.

Daarop is afgelopen zomer een Europees aanbestedingsprocedure doorlopen voor CO2 gecompenseerd aardgas samen met 11 samenwerkende Twentse gemeenten, bedrijfsvoering organisatie Noaberkracht, de VRT en de Twentse crematoria. Omdat er geen geldige inschrijving op aardgas was ontvangen, is er een-op-een onderhandeld met Vattenfall binnen de juridische kaders van Europese aanbesteding en met het bestek als uitgangspunt. Dit heeft uiteindelijk toch nog geresulteerd in een marktconform aanbod dat wij op 2 september 2022 hebben geaccepteerd. Het contract heeft een looptijd van 4 jaar en kan met 3 jaar verlengd worden. We kwamen met Vattenfall overeen dat zij ons met ingang van 1 oktober 2022 van aardgas zouden gaan voorzien.

Alsnog tijdelijke ontheffing sancties

De minister voor Klimaat en Energie heeft in een brief van 6 september vervolgens medegedeeld aan de Tweede Kamer, dat er vragen waren gerezen over de effectiviteit van de sanctiebepalingen van de genoemde verordening en de toepassing daarvan door andere lidstaten. In dezelfde publicatie gaf de minister aan dat hij tot die tijd aan partijen ontheffing verleend op bestaande leveringscontracten met SEFE Energy Limited tot in ieder geval 1 januari 2023. Dat heeft college doen besluiten om ingangsdatum contract Vattenfall uit te stellen tot 1 januari 2023, vanwege de leveringszekerheid tegen de laagst mogelijke kosten. Daarop heeft de ambtelijke werkgroep afspraken gemaakt met zowel Vattenfall, SEFE en het ministerie over verlenging van het bestaande contract met SEFE voor het 4^e kwartaal 2022. Tevens wordt er bij het ministerie een claim neergelegd, vanwege de meerkosten die zijn ontstaan, doordat we van meet af aan de lijn van de minister hebben gevolgd. Met de reactivering profiteren we dit begrotingsjaar in ieder geval nog van relatief gunstiger tarieven.

Overige Ontwikkelingen prijsstijgingen

We zien nog altijd dat de prijzen van grondstoffen en energie hun effect hebben op (de kosten voor) aanleg en onderhoud van o.a. wegen en riolering. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en zullen u informeren als hiertoe aanleiding is.

Programma's

0. Bestuur en ondersteuning

Taakveld 0.4 Overhead

Ontwikkelingen verzuim 2022	
	Verzuimpercentage
Jan - april 2022	4,3 %
April - juli 2022	4,2 %
Juli – okt 2022	5,5 %
Jan - okt 2022	4,6 %

De oorzaken van verzuim kan in zijn algemeenheid in grote lijnen onderverdeeld worden in fysieke klachten (medisch gerelateerd), psychische klachten, werk gerelateerde klachten of verzuim wegens privéproblemen. Veel vaker is het echter een combinatie van klachten. Doordat het evenwicht werk, privé, persoon verstoord raakt, dreigt of ontstaat verzuim.

Het verzuimpercentage lag voor gemeenten landelijk in 2020 op 5,5%. Over 2021 is het verzuimpercentage landelijk 5,8%. Over 2022 zijn deze op landelijk niveau nog niet bekend. Het verzuimpercentage binnen Haaksbergen tot en met het derde kwartaal blijft binnen de landelijke cijfers van de afgelopen 2 jaar.

Binnen Haaksbergen is veelal sprake van 'wit' verzuim, oftewel verzuimmeldingen met klachten die medisch goed te duiden zijn. Er is in mindere mate sprake van psychisch verzuim dat ontstaat door het 'zijn' in combinatie met psychosociale klachten (ervaren werkdruk) en/of privé-omstandigheden.

De coach arbeid en gezondheid wordt goed bezocht, ook op eigen verzoek van medewerkers. In principe ontvangt de leidinggevende hiervan geen spreekuurrapportage, tenzij de medewerker dit wenst.

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Onderuitputting afschrijving automatisering (zie 0.5)	43.000	I
Adviseur inwonersbetrokkenheid	-12.000	I
Personeelskosten	250.000	I
Totaal taakveld 0.4 Overhead	281.000	

Adviseur inwonersbetrokkenheid (N € 12.000, budgetneutraal met 0.10)

In november 2022 is de adviseur inwonersbetrokkenheid gestart, die ingezet wordt om de verbinding met de samenleving op te pakken en om onder andere een start te maken met het participatietraject voor het integraal veiligheidsplan die vanwege de nodige

aandacht voor de coronapandemie eind 2022 wordt opgepakt. De lasten worden onttrokken uit de bestemmingsreserve corona.

Personeelskosten - (V € 250.000)

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt verwachten we een onderbesteding op de salarislasten. De hoogte van het bedrag is nog onzeker door de ontwikkelingen in 2022. Uitgaande van het voorzichtigheidsbeginsel, kunnen we met enige zekerheid een voordeel verwachten van € 250.000 door het niet invullen van openstaande vacatures.

Taakveld 0.5 Treasury

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere rentelasten leningen	67.000	I
Totaal taakveld 0.5 Treasury	67.000	

Rentekosten langlopende geldleningen (V € 67.000)

Op de rentekosten langlopende geldleningen is een voordeel ontstaan van € 67.000. We hebben geen nieuwe lening hoeven af te sluiten omdat een aantal geplande investeringen is uitgesteld.

Onderuitputting afschrijvingskosten (V € 135.000)

Een aantal geplande investeringen worden later uitgevoerd dan gepland. Daarom wordt er ook later begonnen met afschrijven. Het gaat hier met name om de investeringen in wegen en automatisering. Het voordeel is verwerkt op diverse taakvelden. Hieronder is een overzicht opgenomen op welke taakvelden deze verwerkt zijn:

Nr. Taakveld	Omschrijving taakveld	Omschrijving	Bedrag
0.4	Overhead	Automatisering	-43.000
2.1	Verkeer, wegen en water	Wegen onderhoud	-139.000
4.2	Onderwijshuisvesting	Schoolgebouwen	79.000
8.3	Wonen en bouwen	Herinrichting centrum en woningen	-32.000
Totaal onderuitputting afschrijvingen			-135.000

Taakveld 0.6 OZB en overige belastingen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Oninbare debiteuren belastingen	54.000	I
Overige afwijkingen	- 11.000	I
Totaal taakveld 0.6 OZB en overige belastingen	43.000	

Oninbare debiteuren belastingen (Neutraal € 46.000)

De ontvangsten voor aanmaningskosten, invorderingsrente en betekenis kosten voor belastingaanslagen worden niet meer verrekend met de uitvoeringskosten. Ze worden als aparte post opgenomen. Hierdoor worden zowel de inkomsten als de uitgaven met € 46.000 verhoogd.

Oninbare belastingen (V € 54.000)

Op de geraamde oninbare belastingen is een voordeel ontstaan van € 42.000. De nadelige corona effecten vielen mee. Ook de kosten voor diensten van derden geeft om deze reden een meevaller van € 12.000.

Taakveld 0.7 Algemene Uitkering

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Algemene uitkering gemeentefonds	3.800.000	S
Totaal taakveld 0.7 Algemene Uitkering	3.800.000	

Effecten mei- en septembercirculaire (V € 3.800.000)

De effecten van de meicirculaire die verwerkt worden bij deze eindejaarsrapportage bedragen € 2.388.000 voordeel. Vanuit de septembercirculaire bedraagt het voordeel € 1.412.000. Het voordeel is inclusief de ontvangen bijdrage voor de energietoeslag van € 1.455.000.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Compensatie inkomstenderving 2021	104.000	I
Totaal taakveld 0.8 Overige baten en lasten	104.000	

Compensatie inkomstenderving 2021 van het rijk (V € 104.000)

In de zomer van 2022 hebben wij een conceptberekening van het rijk ontvangen voor de compensatie van inkomstenderving in het jaar 2021 als gevolg van corona. De compensatie is gebaseerd op het verschil tussen de primitieve begroting 2021 en de jaarrekening 2021. De conceptberekening komt voor onze gemeente uit op € 104.000 aan compensatie voor voornamelijk lagere leges burgerzaken. In het najaar wordt een definitieve berekening verwacht.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Storting in bestemmingsreserve Corona	-51.000	I
Onttrekkingen uit bestemmingsreserve Corona	208.000	I
Vrijval bestemmingsreserve Corona	624.000	I
Totaal taakveld 0.10 Mutaties reserves	781.000	

Storting in bestemmingsreserve corona (N € 51.000)

In de decembercirculaire 2021 zijn door het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor de gevolgen van de Coronacrisis in 2022. In dit geval ging het specifiek over de verwachte extra kosten bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Conform afspraken worden alle rijksmiddelen die we via de algemene uitkering voor Corona ontvangen gestort in de bestemmingsreserve corona. De storting van deze middelen is per abuis nog niet meegenomen bij de 1^e bestuursrapportage.

Onttrekkingen uit bestemmingsreserve corona (V € 208.000, neutraal binnen begroting)

In deze bestuursrapportage neemt het bedrag van de onttrekkingen uit de bestemmingsreserve corona per saldo met € 208.000 toe. In de onderstaande tabel is de mutatie op de onttrekking gespecificeerd. De onderbouwing van de mutaties zijn beschreven bij de genoemde taakvelden.

Onderwerp	Bedrag	Taakveld
Adviseur inwonersbetrokkenheid	12.000	0.4
Achterstand actualiseren beleid Veiligheid (voorstel in de maak)	100.000	1.2
Compensatie reclamebelasting - raadsbesluit 2-3-2022	45.000	3.1
Ondersteuning recreatieve sector via Twente Marketing (voorstel in de maak)	45.000	3.4
Subsidieregeling Corona 2021 - lagere toekenning dan subsidieplafond	-79.000	5.3
Lagere restitutie kaarten voorstellingen De Kappen	-20.000	5.3
Budgetsubsidie 't Meuken tekort 2021 boven de 50.000 - raadsbesluit 26-10-2022	24.000	5.3
Budgetsubsidie De Kappen tekort 2021 en 2022 uit Corona - collegebesluit 30-08-2022 na motie raad 7-7-2022	100.000	5.6
Schuldhelpverlening - lagere meerkosten op autonoom beleid dan verwacht	-19.000	6.71
Totaal	208.000	

Met deze mutatie wijzigt de ontwikkeling van de bestemmingsreserve corona in het jaar 2022 als volgt.

	Intern gericht	Extern gericht	Totaal
Bestemmingsreserve Corona per 31-12-2021	234.000	806.000	1.040.000
Ontvangen rijksmiddelen 2022	51.000	79.000	130.000
Totaal beschikbare coronamiddelen 2022 (incl. reserve)	285.000	885.000	1.170.000
Compensatie inwoners geannuleerde tickets Kulturhus 2020		5.000	5.000
Inkomenstoeslag 2022 (uit saldo TONK 2021)		35.000	35.000
Tarieven sportaccommodaties		15.000	15.000
Subsidie Wijkkracht		62.000	62.000
Meerkosten gemeenteraadsverkiezingen 2022	20.000		20.000
Schuldhelpverlening		12.000	12.000
Subsidieregeling Corona 2021 - werkelijk verleend		71.000	71.000
Compensatie reclamebelasting - raadsbesluit 2-3-2022		45.000	45.000
Budgetsubsidie De Kappen tekort 2021 en 2022 uit Corona - collegebesluit 30-08-2022 na motie raad 7-7-2022		100.000	100.000
Budgetsubsidie 't Meuken tekort 2021 boven de 50.000 - raadsbesluit 26-10-2022		24.000	24.000
Adviseur inwonersbetrokkenheid		12.000	12.000
Achterstand actualiseren beleid Veiligheid (voorstel in de maak)	100.000		100.000
Ondersteuning recreatieve sector via Twente Marketing (voorstel in de maak)		45.000	45.000
Prognose kosten 2022	120.000	426.000	546.000
Bestemmingsreserve Corona per 31-12-2022	165.000	459.000	624.000

Vrijval bestemmingsreserve corona (V € 624.000)

Conform de afspraken bij het instellen van de bestemmingsreserve corona bij de Eindejaarsrapportage 2020, wordt de bestemmingsreserve corona beëindigd per 31 december 2022. Dit betekent een vrijval van het restantbedrag in de algemene middelen. Op basis van de huidige verplichtingen en de voorstellen die nog in de maak zijn, verwachten wij een restantbedrag van € 624.000. Aangezien Corona op het moment van schrijven geen grote maatschappelijke impact meer heeft, zien wij geen aanleiding om de bestemmingsreserve te verlengen.

Veel van onze inwoners hebben te leiden onder de huidige economische situatie. In de begroting 2023 is door uw raad daarom een noodfonds energie opgenomen. Het college onderzoekt of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn en, indien dit het geval is, aanvullende voorstellen aan uw raad doen.

In de tabel hieronder hebben wij op hoofdlijnen over de hele looptijd van 2020-2022 geanalyseerd welke onderwerpen het saldo veroorzaken. De raad is op verschillende momenten op een gedetailleerder niveau geïnformeerd over het verloop en saldo van de reserve, voor het laatst bij het op 8 juni 2022 behandelde raadsvoorstel over de subsidieverordening coronamaatregelen (specifiek de bij dat voorstel opgenomen bijlage financieel overzicht Corona), welke door uw raad niet is vastgesteld. Uiteraard zijn de cijfers 2022 sinds dat overzicht gewijzigd. De tabel hierboven over de ontwikkeling van de bestemmingsreserve 2022 is bevat de actuele cijfers.

Analyse saldo bestemmingsreserve ultimo 2022	Baten Rijk	Lasten gemeente	Saldo
Externe werking:			
Participatie: TONK-uitgaven, incl. ITT 2021 en 2022	277.000	115.000	162.000
Participatie: overige maatregelen (incl. schuldenbeleid)	482.000	217.000	265.000
Jeugd en wmo: zorgaanbieders meerkosten en noodopvang	196.000	160.000	36.000
Jeugd en wmo: overige maatregelen	231.000	92.000	139.000
Culturele sector	420.000	458.000	-38.000
Tarieven sportaccommodaties 2022 (Eindejaarsrapportage 2021)		15.000	-15.000
Compensatie reclamebelasting (Raad 2 maart 2022)		45.000	-45.000
Ondersteuning recreatieve sector (voorstel in de maak)		45.000	-45.000
Subtotaal extern	1.606.000	1.147.000	459.000
Interne werking:			
Organisatie (incl. toezicht en handhaving, extra kosten verkiezingen, achterstand actualisatie beleid Veiligheid)	513.000	235.000	278.000
Gederfde inkomsten gemeente	74.000	100.000	-26.000
Subtotaal intern	587.000	335.000	252.000
Subtotaal extern en intern	2.193.000	1.482.000	711.000
Vrijgevallen saldo in 1e bestuursrapportage 2021			-87.000
Subtotaal	2.193.000	1.482.000	624.000

1. Veiligheid

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Restitutie resultaat Veiligheidsregio Twente	43.000	I
Totaal taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	43.000	

Restitutie resultaat Veiligheidsregio (V € 43.000)

De Veiligheidsregio heeft een deel van het resultaat over 2021 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Door (deels onverwachte) maatregelen rondom Covid-19 is onder andere een groot deel van de vakbekwaamheidsactiviteiten en sociale activiteiten niet doorgedaan. Zo hebben er slechts in enkele gemeenten systeem oefeningen plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot minder kosten en een positief resultaat.

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Achterstand actualiseren beleid veiligheid	-100.000	I
Totaal taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	-100.000	

Achterstand actualiseren beleid veiligheid (N € 100.000, budgetneutraal met 0.10)

De Coronacrisis heeft veel ambtelijke inzet gevraagd. Met name op het gebied van veiligheid waren de jaren 2020 en 2021 hierdoor hectisch. Net uit de coronacrisis, kwam de opvang van ontheemden op ons af, waardoor de werkdruk hier onverminderd hoog bleef.

Opgelopen achterstanden, met name op het gebied van actualisering van beleid en andere regels aangaande veiligheid, kunnen binnen de reguliere capaciteit niet worden ingelopen.

Om een inhaalslag te maken en het Integraal Veiligheidsprogramma (IVP) te actualiseren, verder te gaan met ondermijning en enkele overige beleidsregels te actualiseren, is extra inzet boven op de bestaande capaciteit nodig.

Hiervoor wordt een beroep gedaan op de bestemmingsreserve corona. De extra inzet wordt immers ook vanwege corona gepleegd. Een startnotitie om met een participatief traject het IVP te actualiseren is in voorbereiding, alsmede een plan van aanpak Ondermijning. Op korte termijn is behoefte aan de inzet van (beleids)medewerkers om hiermee verder te gaan. Een meer gedetailleerd beeld van de benodigde inzet en kosten zal in de betreffende voorstellen worden gegeven.

De totale tijdelijke extra inzet wordt nu geraamd op € 100.000, waarvan het grootste deel in 2023 zal worden uitgegeven. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2023 voor het nieuwe IVP en de actualisatie van het Bibob-beleid (als onderdeel van de aanpak ondermijning), zie hoofdstuk Budget overhevelen.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere energieafrekening verlichting	25.000	I
Hogere onderhoudskosten verkeerslichten	-16.000	I
Onderuitputting afschrijvingen Wegen en onderhoud (zie 0.5)	139.000	I
Totaal taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	148.000	

Verlichting (V €25.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door een lagere afrekening van de energie door het toepassen van meer Led armaturen met een lager energieverbruik. En door het verhalen van kosten van meer schades aan de openbare verlichting bij het waarborgfonds en/of de veroorzaker van de schade

Verkeerslichten (N €16.000)

Het nadeel wordt met name veroorzaakt door de hogere onderhoudskosten op de van RWS overgenomen verkeerregelininstallaties. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het herstel van de beveiligingsinstallatie van de overwegen in de Wiedenbroeksingel en de Noordsingel.

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Verkeer- en parkeeronderzoek	48.000	I
Totaal taakveld 2.5 Openbaar vervoer	48.000	

Verkeer en vervoer (V € 48.000)

Het voordeel ontstaat door het lager uitvallen van de kosten € 30.000 van het parkeeronderzoek. En in 2022 zijn er geen kosten € 17.500 gemaakt voor de voorbereiding van verkeerskundige projecten.

3. Economie

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Corona compensatie reclamebelasting	-45.000	I
Totaal taakveld 3.1 Economische ontwikkeling	-45.000	

Corona compensatie reclamebelasting (N € 45.000, budgetneutraal met 0.10)

Op 11 maart 2022 heeft de raad besloten om ondernemers in de detailhandel en horeca, vanwege de lockdown door corona, tegemoet te komen. Ze hoeven in 2022 geen reclamebelasting te betalen. Hiervoor wordt een bedrag van € 45.000 bekostigd uit de Corona-compensatiemiddelen. Het bedrag wordt onttrokken uit de bestemmingsreserve corona.

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Ondersteuning ondernemers Molenstraat	-25.000	I
Totaal taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-25.000	

Ondersteuning ondernemers Molenstraat (N € 25.000)

Conform voorstel welke op 28 september 2022 door uw raad is vastgesteld, wordt € 25.000 beschikbaar gesteld om collectief ondernemers uit de Molenstraat te ondersteunen.

Taakveld 3.4 Economische promotie

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Definitieve aanslag toeristenbelasting 2021	60.000	I
Corona: extra ondersteuning recreatieve sector via Twente Marketing	-45.000	I
Overig	-8.000	I
Totaal taakveld 3.4 Economische promotie	7.000	

Toeristenbelasting (Voordeel € 60.000)

Vorig jaar is, in verband met Covid19, besloten om de voorlopige aanslag toeristenbelasting 2021 niet voor het normale percentage van 80% maar voor 30% op te

leggen. Dit om de ondernemers tegemoet te komen. In april 2022 is vervolgens de definitieve aanslag opgelegd voor de resterende 70%.

Dit jaar stappen we weer over op de gebruikelijke wijze van invordering: een voorlopige aanslag van 80% in juli 2022 en de definitieve aanslag in april 2023.

Hierdoor hebben we in 2022 een incidenteel voordeel van € 60.000.

Recreatie en toerisme (N 45.000, budgetneutraal met taakveld 0.10)

Door Corona is de sector vrijetijdseconomie zwaar geraakt. Door de diverse lockdowns hebben hotels, horeca, dagrecreatie, evenementen, groepsaccommodaties en cultuurpartijen de afgelopen jaren veel minder omzet kunnen genereren waardoor ze fors ingeleverd hebben op hun reserves. Ook dit jaar heeft Covid-19 nog volop impact op de sector. Weliswaar tot op heden niet in de vorm van een lockdown, maar wel als het gaat om zoek- en boekgedrag van de consument en het personeelstekort waarmee ondernemers te kampen hebben. Daarnaast moeten ondernemers ook starten met het terugbetalen van de coronagelden. Ook is er voor veel ondernemers een uitdaging bij gekomen op het gebied van energie. Dit betekent voor de sector klap na klap.

Begin dit jaar heeft een HBO-afstudeerder voor ons de opdracht uitgevoerd om voor het gebied Groot Scholtenhagen tot een gebiedsontwikkeling komen, waarin een integrale voorziening voor sport en natuur te realiseren is. Het uiteindelijke doel is om door meer samenwerking tussen sportverenigingen, horeca en verblijfsaccommodaties de kwaliteit van het park Groot Scholtenhagen te verhogen en een aanbod te creëren voor toerisme en (dag)recreatie. De horeca en verblijfsrecreatieve sector moeten hiermee een economische en kwalitatieve impuls krijgen. Hiervoor is al een vooronderzoek gedaan en dit heeft geleid tot het project 'SportNatuur'. Er is gekeken naar wat nodig is om SportNatuur succesvol te kunnen implementeren in het gebied Groot Scholtenhagen. Deze opdracht heeft geresulteerd in een concreet implementatieplan waarin wordt voorgesteld om in ieder geval een kartrekker aan te stellen. Deze kartrekker kan worden ingezet om het concept van de grond te krijgen en te zorgen voor de continuïteit. Naast het implementatieplan is er ook een marketingcommunicatieplan opgesteld. Dit plan geeft aanbevelingen om het concept te implementeren in de maatschappij. De mensen kunnen de arrangementen dan echt boeken. In het verlengde van de website kan onderzocht worden of met het gebruik van andere (sociale) media de promotie van het concept vergroot kan worden. SportNatuur sluit uitstekend aan bij de kernwaarden van Haaksbergen: sport, natuur en duurzaam. Twente Marketing, als opvolger van Stichting Haaksbergen Promotie, zal kartrekker worden. Zij zullen begin volgend jaar met een uitgewerkt plan komen om hier alsnog uitvoering aan te geven.

Wij stellen voor om hiervoor € 45.000 uit de bestemmingsreserve corona te dekken en over te hevelen naar 2023 voor de economische versterking van het gebied Groot Scholtenhagen (zie hoofdstuk Budget overhevelen).

4. Onderwijs

Taakveld 4.2   Onderwijshuisvesting

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Inhuur expertise Integraal Huisvestingsplan	-30.000	I
Materiële instandhouding "Het Palet"	16.000	S
Afschrijvingslasten schoolgebouwen (zie 0.5)	-79.000	I
Overige afwijkingen	-6.000	S
Totaal taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	-99.000	

Inhuur expertise Integraal Huisvestingsplan (N € 30.000)

Voor het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is externe expertise ingehuurd, omdat hiervoor specifieke deskundigheid benodigd was. De kosten voor de inhuur bedragen € 30.000. Het bedrag was in 2021 al gereserveerd in de begroting, echter toen kon nog niet worden aangevangen met het concreet opstellen van het plan. In het jaar 2022 is het plan opgesteld.

Materiële instandhouding Het Palet (V € 16.000)

Jaarlijks ontvangen wij van Stichting Keender een vergoeding voor de materiële instandhouding van Het Palet. Deze vergoeding wordt jaarlijks berekend door het Onderwijs Bureau Twente. Dit jaar komt het bedrag uit op € 110.414 en valt voor € 16.000 hoger uit, dan wij hadden verwacht in de begroting.

Afboeken voorbereidingskrediet (N € 79.000)

De uitgaven op het voorbereidingskrediet voor het schoolgebouw 't Assink zijn afgeboekt, omdat het project vooralsnog niet wordt uitgevoerd. De (ver)bouw van het Assink is meegenomen in het Integraal Huisvestingsplan.

Taakveld 4.3   Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere huuropbrengsten voormalige peuterzaal "De Kiekenren"	-16.000	S
Bijstelling budget gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid	-177.000	S
Bijstelling budget gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid	177.000	S
Lagere te verantwoorden Rijksbijdrage Nationaal Programma Onderwijs	-67.000	I
Lagere lasten Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	67.000	I
Leerlingenvervoer	-25.000	S
Totaal taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-41.000	

Huuropbrengsten voormalig Peuterzaal "De Kiekenren" (N € 16.000)

Voor de verhuur van het pand van de voormalige peuterzaal "De Kiekenren" is in de begroting een te verwachten bate opgenomen ter grootte van € 18.000. De grootste huurder, Wijkkracht, heeft haar activiteiten verhuist naar De Kappen. Dit betekent een nadelig effect ter grootte van € 16.000.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) (Neutraal € 177.000)

De specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstand (GOAB) is bestemd voor het faciliteren van opvang voor peuters met een VVE-indicatie (voor- en vroegschoolse educatie), afgegeven door de GGD-JGZ bij constatering van (risico op) een onderwijsachterstand. Sinds 2020 is er sprake van een terugloop in het aantal geplaatste VVE-peuters bij kinderopvangorganisaties in Haaksbergen als gevolg van de geldende coronamaatregelen. De GGD-JGZ heeft kinderen daardoor gedurende langere tijd niet of

beperkt kunnen onderzoeken op het consultatiebureau. In het afgelopen jaar zien wij dat het aantal geplaatste doelgroep-peuters weer licht is toegenomen.

Over 2022 bedragen de baten € 461.645,38. Dit bedrag is het totaal van de definitieve specifieke uitkering GOAB over 2022 en de opgebouwde reserve over de periode 2019-2021. Wij verwachten over 2022 op dit moment circa € 285.000 aan uitgaven te doen. Naast de subsidie voor het aanbieden van VVE-opvang hebben wij uit het GOAB-budget de tijdelijke inzet gefaciliteerd van een extra pedagogisch medewerker op locaties waar voorschoolse educatie wordt aangeboden.

We ramen het verschil tussen de baten en lasten, afgerond € 176.645 neutraal af.

Het is toegestaan om maximaal 50% van de ontvangen specifieke uitkering over 2022, mee te nemen naar het tijdvak 2023-2026. Dit bedrag, ter hoogte van € 139.075 blijft beschikbaar voor uitgaven in 2023. De komende jaren zetten wij deze middelen in voor het tegengaan van (voorschoolse) onderwijsachterstanden. Het resterende bedrag, naar verwachting € 37.570 dienen wij na afloop van dit jaar terug te betalen aan de Rijksoverheid.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO) (Neutraal € 67.000)

In 2022 is het Herstelplan Nationaal Programma Onderwijs Gemeente Haaksbergen opgesteld in samenwerking met het onderwijs, kinderopvangorganisaties en andere maatschappelijke organisaties op het gebied van (zorg aan) jeugd. De gemeenteraad is geïnformeerd over de totstandkoming en inhoud van het plan door middel van een raadsinformatiebrief.

Wij ontvangen in totaal € 387.223 vanuit het Nationaal Programma Onderwijs, waarvan € 274.283 in 2022 en de rest in 2023. Dit jaar wordt naar verwachting in totaal € 207.094 uitbetaald voor de uitvoering van in het Herstelplan opgenomen activiteiten. Het verschil tussen de inkomsten en uitgaven hevelen we over naar 2023.

Leerlingenvervoer (N €25.000)

In het schooljaar 2021-2022 zien we een stijging van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van leerlingenvervoer. De stijging lijkt door te zetten in schooljaar 2022-2023. Daarnaast zien we dat het aantal nieuwkomers in onze gemeente is gestegen in verband met de verhoogde taakstelling huisvesting statushouders. Hiermee wordt ook meer gebruik gemaakt van aangepast leerlingenvervoer (voor kinderen onder de 9 jaar).

5. Sport, cultuur en recreatie

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Herziening SPUK Sportakkoord 2022	18.000	I
Hogere lasten SPUK Sportakkoord a.g.v herziening	-18.000	I
Lager te verantwoorden lasten SPUK Sportakkoord 2022	-38.000	I
Lager te verantwoorden Rijksbijdrage Sportakkoord 2022	38.000	I
Totaal taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	-	

Specifieke uitkering (SPUK) Sportakkoorden (Neutraal € 38.000)

In het kader van de SPUK regeling Sportakkoord hebben wij in 2022 twee subsidies ontvangen, te weten € 20.000,- voor uitvoeringsbudget en € 17.716 voor professionaliseringsimpuls, in totaal € 37.716. De middelen uit de SPUK Sportakkoord regeling mogen maximaal 1 jaar worden doorgeschoven.

Taakveld 5.3 Cultuur

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Subsidie Corona 2021: lagere toekenningen dan subsidieplafond	79.000	I
Corona; budgetsubsidie 't Meuken	-24.000	I
Restitutie kaarten voorstellingen De Kappen	20.000	I
Externe onderzoek De Kappen basisvoorzieningendiscussie	-22.000	I
Totaal taakveld 5.3 Cultuur	53.000	

Lagere toekenningen voor Coronasteun dan subsidieplafond (V € 79.000, budgetneutraal met 0.10)

In het jaar 2022 zijn voor € 150.000 aan middelen toegevoegd vanuit de bestemmingsreserve corona voor te verstrekken Coronamaatregelen 2020-2021 aan gesubsidieerde instellingen. Op basis van de door de instellingen ingediende jaarrekeningen is € 71.000 aan steunmaatregelen uitgekeerd. Daarmee is op dit taakveld een voordelig resultaat geboekt ter grootte van € 79.000, maar dit is neutraal met een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve corona op taakveld 0.10.

Budgetsubsidie 't Meûken (N € 24.000, budgetneutraal met 0.10)

In de raadsvergadering van 26 oktober 2022 is een raadsvoorstel aangenomen voor het toekennen van een aanvullende subsidie aan het gemeenschapshuis 't Meûken in verband met de effecten van Corona in 2021. Deze subsidie wordt gedekt via een onttrekking uit de bestemmingsreserve corona.

Restitutie kaarten voorstellingen De Kappen (V € 20.000, budgetneutraal met 0.10)

Als gevolg van de sluiting tijdens de Coronapandemie zijn voorstellingen niet doorgegaan. Bezoekers hebben de mogelijkheid om de gelden voor de kaarten terug te vragen. Voor deze restitutie is vanuit de bestemmingsreserve € 25.000 beschikbaar gesteld. Op dit moment is een bedrag ter grootte van € 2.554 aan aanvragen voor restitutie binnengekomen en terugbetaald. In december volgt een nieuwe aanvraagronde. Wij verwachten, net als in het voorjaar, € 2.500 aan aanvragen binnen te krijgen. Het restant kan vrijvallen en levert op dit taakveld een voordeel op ter grootte

20

van € 20.000, maar dit is neutraal met een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve corona op taakveld 0.10.

Extern onderzoek De Kappen (N € 22.000)

Om de toekomst van De Kappen te onderzoeken wordt in de periode van november 2022 tot en met februari 2023 een extern onderzoek uitgevoerd. De noodzaak voor een tijdige uitvoering van dit onderzoek is gelegen in de motie van 29 juni 2022 'Voorkomen (ongecontroleerde) faillissement coöperatie De Kappen' in relatie tot de te voeren voorzieningendiscussie op basis van de raadsafspraken. De opdracht voor het onderzoek is naar de raad verzonden per brief. In deze brief hebben wij aangegeven dat wij in de eindejaarsrapportage zullen aangeven wat de kosten hiervoor zijn. De kosten voor het onderzoek bedragen in totaal € 41.000 (inclusief btw), waarvan € 22.000 in 2022 en € 23.000 in 2023. Het bedrag van € 23.000 is reeds opgenomen in de begroting van 2023.

Taakveld 5.6 Media

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Budgetsubsidie De Kappen tekort 2021 en 2022 Corona	-299.000	I
Totaal taakveld 5.6 Media	-299.000	

Budgetsubsidie De Kappen voor tekorten 2021 en 2022 a.g.v. Corona (N € 299.000, waarvan € 100.000 budgetneutraal met 0.10)

Zoals in de raadsinformatiebrief (d.d. 8 september 2022, kenmerk 3-139255) aan u is medegedeeld, is het subsidieplafond 2022 voor de activiteit bibliotheekwerk incidenteel verhoogd met € 299.000. De kosten worden voor € 100.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve corona en € 199.000 wordt onttrokken uit de algemene middelen.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Minder inzet groenuitgiften	-45.000	I
Totaal taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie	-45.000	

Onderwerp Groenuitgifte (N € 45.000)

Vanwege de toename van werkzaamheden bij ruimtelijke ordening kon er minder inzet gepleegd worden op de groenuitgifte. Hierdoor blijven de opbrengsten achter. Dit leidt tot een nadeel van € 45.000.

6. Sociaal domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lokale Inclusie Agenda	25.000	I
Inzet vrijwilligers Humanitas	20.000	I
Aanpak personen Verward Gedrag	12.000	I
Energietoeslag	-1.455.000	I
Ontvangen rijksbijdrage opvang Oekraïners en vluchtelingen	2.547.000	I
Kosten opvang Oekraïners en vluchtelingen	-2.547.000	I
Overige afwijkingen	12.000	I/S
Totaal taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.386.000	

Lokale Inclusie Agenda (V € 25.000)

In 2022 is geen uitvoering gegeven aan het opstellen van een LIA. Door toegenomen inzet op reguliere werkzaamheden was er onvoldoende capaciteit beschikbaar voor dit project. Wij ramen daarom dit incidentele budget voor 2022 volledig af.

Inzet vrijwilligers Humanitas (V € 20.000)

In 2022 zijn de vrijwilligers van Humanitas minder vaak dan verwacht door De Noaberpoort ingeschakeld om inwoners te begeleiden. In ieder geval zijn de naweeën van de coronapandemie hier debet aan.

Aanpak Personen Verward Gedrag (V €12.000,-)

We ramen een bedrag ter hoogte van €12.000 af vanwege de verminderde uitgaven voor inzet van de wijk-GGD. De verminderde uitgaven worden veroorzaakt doordat dit jaar minder uren zijn ingezet door de Wijk-GGD'er.

Energietoeslag (N € 1.455.000, budgetneutraal met 0.7)

De eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen aan huishouden met een laag inkomen (maximaal 120% van het sociaal minimum) bedraagt voor het jaar 2022 in totaal € 1.300. De verstrekking van de uitkering van de energietoeslag is een verplichting en de kosten hiervoor worden gedekt door de in de mei- en septembercirculaire ontvangen rijksbijdrage voor energietoeslag van in totaal € 1.455.000. Zie ook taakveld 0.7 Algemene uitkering. Wij stellen voor zoals door de portefeuillehouder aangekondigd in de raadsvergadering over de begroting 2023-2026 van 9 november 2022 om het verschil tussen de baten en lasten, ter hoogte van € 254.000, over te hevelen naar 2023 ten gunste van het budget Noodfonds energie (zie hoofdstuk Budget overhevelen).

Opvang Oekraïners en vluchtelingen (Neutraal € 2.547.000)

Voor de dekking van de kosten voor het opvangen van Oekraïners en vluchtelingen ontvangen we naar verwachting een bedrag van in totaal € 2.547.000. Dit bedrag is gebaseerd op de vergoeding van € 100 per persoon per dag, vanaf 16 oktober door het Rijk verlaagd naar € 83 per persoon per dag. We gaan ervan uit dat de kosten gelijk zijn aan de opbrengsten.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Bijstand aan thuiswonende personen < 65 jaar	405.000	I
Lagere kosten uitvoeringsorganisatie	206.000	I
Lagere uitkering van het Rijk	-314.000	I
Minder aanvragen kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	26.000	I
Hogere terugvordering bijzondere bijstand	20.000	I
Lagere onderzoekskosten Bijstand Zelfstandigen (Bbz)	35.000	I
Lagere kosten bijstand startende zelfstandigen (Bbz)	18.000	I
Lagere kosten bijstand gevestigde zelfstandigen (Bbz)	28.000	I
Hogere kosten bijstand voor oudere werkelozen (IOAW)	-17.000	I
Totaal taakveld 6.3 Inkomensregelingen en armoedebestrijding	407.000	

Lagere bijstand aan thuiswonende personen < 65 jaar (V € 405.000)

Door minder instroom en hogere uitstroom van bijstandsgerechtigden komen de lasten lager uit dan begroot.

Lagere kosten uitvoeringsorganisatie (V € 206.000)

De kosten bij de uitvoeringsorganisatie vallen in 2022 lager uit dan begroot. Het gaat hierbij om een bedrag van € 206.000. Dit is te verklaren doordat er een grotere uitstroom is geweest in de bijstand.

Lagere ontvangen Rijksuitkering (N € 314.000)

De uitkering die wij ontvangen van het Rijk is lager uitgevallen dan begroot en levert daardoor een tekort op van € 314.000.

Minder aanvragen kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen (V € 26.000)

In 2022 zijn minder aanvragen binnengekomen voor kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen.

Hogere terugvordering bijzondere bijstand (V € 20.000)

Er is in 2022 meer bijzondere bijstand teruggevorderd, wat een incidenteel voordeel oplevert.

Lagere onderzoekskosten bijstand zelfstandigen (Bbz) (V € 35.000)

Het bedrag dat voor onderzoekskosten was opgenomen in de begroting (€ 90.000) was geraamd op de jaren voor de coronapandemie. Als gevolg van corona zijn minder aanvragen voor bijstand binnengekomen, doordat minder zelfstandigen een bedrijf wilden starten. Daarom hoefden minder onderzoeken te worden uitgevoerd en daarmee vallen de kosten lager uit.

Lagere kosten bijstand startende zelfstandigen (Bbz) (V € 18.000)

Als gevolg van de coronapandemie zijn minder aanvragen voor bijstand aan zelfstandigen binnengekomen.

Lagere kosten bijstand gevestigde zelfstandigen (Bbz) (V € 28.000)

Doordat er minder aanvragen waren, in verband met de coronaperiode is er een incidenteel voordeel opgetreden ter grootte van € 28.000.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere personeelskosten Wsw	23.000	I
Overige afwijkingen	- 12.000	I
Totaal taakveld 6.4 Begeleide participatie	11.000	

Wsw (V €23.000)

De personeelskosten voor de Wsw zijn in 2022 52.000 lager uitgevallen dan begroot. Dat is te herleiden uit de uitstroom van mensen die in de Wsw zaten.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere verantwoording rijksbijdrage Wet inburgering nieuwkomers (WIN) 2022	- 151.848	I
Lager lasten Wet inburgering nieuwkomers (WIN) 2022	151.848	I
Totaal taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	-	

Inburgering (Neutraal €151.848)

Het betreft hier een SPUK-regeling voor de bekostiging inburgeringsvoorzieningen. Daarom worden de gelden automatisch overgeheveld naar volgend jaar. Overschot is te verklaren doordat er nog geen facturen zijn ingediend na ingang van de nieuwe wet inburgering. De eerste inburgeraars zijn dit najaar gestart. Verwachting is dat de eerste facturen aan het einde van het jaar zullen worden ingediend ten laste van dit bedrag.

Taakvelden 6.71-6.72-6.81-6.82: Prognose Jeugd en Wmo

In aanvulling op de in deze eindejaarsrapportage vermelde afwijkingen bij programma 6 willen wij het volgende melden over de prognose op het maatwerk Jeugd en Wmo. Op basis van de toegekende en gefactureerde maatwerkzorg schatten wij in dat wij voor het maatwerk Jeugd en Wmo binnen de vastgestelde begroting blijven. Deze inschatting betreft de taakvelden 6.71, 6.72, 6.81 en 6.82 met uitzondering van het maatwerkvervoer en de andere onderwerpen waarop wij bij deze taakvelden afwijkingen hebben beschreven. Wij houden hierbij echter een flinke slag om de arm. Ten tijde van het opstellen van deze Eindejaarsrapportage (medio/eind oktober) konden wij voor onze prognose gebruik maken van de gefactureerde zorg tot en met juni voor Jeugd en tot en met augustus voor Wmo. Uiteraard kijken wij ook naar de toegekende zorg, maar omdat de 'verzilveringspercentages' erg fluctueren in de afgelopen jaren kunnen wij de toekenningen slechts in beperkte mate gebruiken bij de prognoses. Voor nu gaan wij er dus van uit dat we binnen de begroting blijven. De prognose die we tot nu toe gemaakt hebben laat een positief resultaat zien bij zowel Jeugd als Wmo. Dit voordeel hebben wij voor een deel geboekt. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat we in het eerste kwartaal 2023 nog een groot aantal declaraties over 2022 van met name jeugdzorgaanbieders zullen ontvangen. Uiteindelijk blijven we afhankelijk van de eindverantwoordingen met accountantsverklaringen van de zorgaanbieders die we gedurende het jaarrekeningproces ontvangen.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Wmo vervoersvoorzieningen	200.000	I
Wmo Huishoudelijke ondersteuning	74.000	I
Wmo maatwerkvoorzieningen	147.000	I
Schuldhelpverlening	19.000	I
Totaal taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	440.000	

Wmo Vervoersvoorzieningen (V € 200.000)

Het voordeel kan worden uitgesplitst in lagere lasten voor de voorzienig Regiotaxi (V € 160.000) en lagere lasten voor vervoer naar dagbesteding (V € 40.000). Beide voordelen worden veroorzaakt in een lager aantal vervoersbewegingen dan verwacht, als gevolg van Covid19. Daarnaast was er vorig jaar een voorziening opgenomen voor nabetaling aan de vervoerder vanwege de compensatie voor het gedaalde volume (ook als gevolg van Covid19). Daarvoor was € 27.363 opgenomen, terwijl de werkelijke afrekening € 25.000 bedroeg. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de vervoerder slechts over een deel van het jaar 2021 aanspraak wenst te maken op de compensatie. De aframing is incidenteel omdat er vanaf 1 juli 2023 sprake zal zijn van een nieuwe vervoersovereenkomst. De verwachting is dat de tarieven hoger zullen uitvallen dan de huidige tarieven.

Huishoudelijke ondersteuning (V € 74.000)

Het aantal inwoners dat een beroep doet op huishoudelijke ondersteuning stijgt. Ten opzichte van 2021 is er dit jaar sprake van een stijging van 5%. Met een stijging van het aantal cliënten is in de begroting rekening gehouden. Tegelijkertijd zien we dat de gemiddelde kosten voor huishoudelijke ondersteuning per inwoner per jaar daalt. De oorzaak hiervan is dat minder inwoners een beroep hoeven te doen op de duurdere vorm van huishoudelijke ondersteuning met regie. Uiteindelijk leidt dit tot een financieel voordeel.

Maatwerkvoorzieningen 18+ (V € 147.000)

De maatwerkvoorzieningen bestaan uit groepsbegeleiding (dagbesteding) en individuele begeleiding. Bij de groepsbegeleiding zien we in 2022 een dalend aantal deelnemers ten opzichte van voorgaande jaren. De oorzaak hiervan is dat er in het voorliggende veld meer alternatieven beschikbaar zijn in Haaksbergen. Voorbeelden hiervan zijn de algemene voorzieningen voor dagbesteding op het Ontmoetingspark De Greune en de algemene voorziening van Livio. Daarnaast is er een nieuwe senioren-ontmoetingsgroep opgestart vanuit De Noaberpoort.

Bij de individuele begeleiding is zichtbaar dat de gemiddelde indicatie-omvang daalt. De regisseurs van De Noaberpoort onderzoeken regelmatig welke ondersteuning voor de inwoner nodig is. Wanneer dat mogelijk is wordt er afgeschaald of andere ondersteuning ingezet, dit resulteert uiteindelijk in gemiddeld kleinere indicaties voor de Wmo.

Ten opzichte van 2021 zien we dit jaar ook een dalend aantal inwoners dat gebruik moet maken van individuele begeleiding. In de Corona-periode in 2021 is in een aantal gevallen individuele begeleiding ingezet omdat groepsbegeleiding niet mogelijk was.

Schuldhelpverlening (V €19.000, budgetneutraal met 0.10)

Voor Schuldhelpverlening zijn de uitgaven in 2022 €19.000 hoger dan in de begroting 2022 opgenomen. Het gaat om Corona gerelateerde uitgaven en is budgetneutraal doordat een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve corona volgt. Doordat landelijke steunmaatregelen Corona zijn gestopt en veel betalingsverplichtingen (Belastingdienst etc.) weer zijn opgestart, was de verwachting dat veel kleine MKB-bedrijven en zzp'ers in de problemen zouden gaan komen. Vanwege een langzame

stijging van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening aan ondernemers bij ROZ zijn in 2022 de kosten voor ROZ hoger dan in 2021.

Daarnaast is mede vanwege de stijging van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening door Corona bij particulieren een investering gedaan voor een registratie en monitoringssysteem voor inwoners met schulden. Deze is in 2022 ingericht en geïmplementeerd.

Taakveld 6.72   Maatwerkdienstverlening 18-

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Nieuw woonplaatsbeginsel	280.000	S
Totaal taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	280.000	

Nieuwe woonplaatsbeginsel (V € 280.000)

In verband met de implementatie van het nieuwe woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022 hebben wij eenmalig € 291.000 van het rijk gekregen. Op grond van de in- en uitstroom van cliënten hebben wij berekend ruim € 2 ton extra kosten te maken in verband met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel (de waarde van de indicaties van instromende cliënten is ruim € 2 ton hoger dan de waarde van de indicaties van uitstromende cliënten).

Op basis van prognoses van zorgaanbieders over hun totale omzet in 2022, informatie uit ons registratiesysteem en onze eigen prognoses verwachten wij de extra kosten in verband met het nieuwe woonplaatsbeginsel binnen de voor maatwerkdienstverlening 18- geraamde middelen te kunnen opvangen. De reden hiervoor is dat wij vooral voor enkele zware en daarmee dure jeugdzorgvormen, zoals de beschikbaarheidsvoorzieningen en het LTA, aanzienlijk minder cliënten verwachten en daarmee lagere uitgaven.

Wij ramen daarom de voor het nieuwe woonplaatsbeginsel gereserveerde middelen af.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Reserve beschermd wonen afrekening 2021	35.000	I
Nog te ontvangen afrekening Beschermd wonen 2022	138.000	I
Lagere indexatie Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	11.000	I
Totaal taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	184.000	

Definitieve afrekening 2021 Enschede uit Reserve Beschermd wonen (V €35.000)

Indien de regionale reserve voor Beschermd Wonen de vooraf vastgestelde bovengrens bereikt heeft, krijgt de gemeente Haaksbergen een proportioneel deel van het overschot.

Voor de afrekening over 2021 hadden wij in de begroting een bedrag opgenomen ter grootte van € 388.405 gebaseerd op de voorlopige afrekening. De definitieve afrekening laat een terug te ontvangen bedrag zien ter grootte van € 423.514. Hierdoor is een voordelig resultaat geboekt van € 35.109.

Bijdrage 2022 Enschede uit Reserve Beschermd wonen (V 138.000)

Naar verwachting zal voor het jaar 2022 het resultaat minder omvangrijk zijn dan voorgaande jaren. Dit wordt veroorzaakt doordat:

- In 2022 meerder plekken voor beschermd wonen in de regio zullen worden gerealiseerd (concrete uitbreiding);
- Daarnaast zal in 2022 stappen worden gezet met het plan van aanpak voor het terugdringen van de wachtlijst.

Lagere indexatie voor Maatschappelijke opvang (MO) en Vrouwenopvang (VO) en (V € 11.000)

Via de algemene uitkering hebben wij een bedrag ontvangen ter grootte van € 72.920 voor de indexatie van Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang. Deze taken worden door de gemeente Enschede voor de gemeente Haaksbergen uitgevoerd. De feitelijke indexatie is met € 11.000 lager uitgevallen dan wij van het Rijk hebben ontvangen.

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lager kosten Jeugdzorg Plus	100.000	I
Totaal taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	100.000	

Jeugdzorgplus (Voordeel € 100.000)

Op basis van prognoses van zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen over hun totale omzet in 2022, informatie uit ons registratiesysteem en onze eigen prognoses verwachten wij dit jaar minder uitgaven voor maatregelhulp dan begroot. Vooral voor de Jeugdzorg+, een zware en daarmee dure vorm van jeugdzorg, verwachten wij aanzienlijk minder cliënten en daarmee lagere uitgaven.

7. Volksgezondheid en milieu

Taakveld 7.3 Afval

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Verwerking PMD afval	160.000	I
Lager uitgevallen afvalstoffenheffing	-60.000	I
Diverse kleinere afwijkingen	-40.000	I
Storting voorziening afval	-60.000	I
Totaal taakveld 7.3 Afval	-	

Afvalinzameling (N € 60.000)

Per saldo verwachten we in 2022 een positief resultaat van € 60.000 te behalen op de afvalstoffenheffing. Door dit saldo aan de voorziening afvalstoffenheffing toe te voegen, is het resultaat per saldo neutraal.

Verwerking PMD-materiaal

Door de onzekerheid rondom de landelijke afspraken voor het verwerken van verpakkingsafval zijn de kosten hoger ingeschat en de inkomsten lager. Dit heeft geresulteerd in een positieve afwijking ten opzichte begroting.

Lagere uitgevallen afvalstoffenheffing

Er is minder afvalstoffenheffing ontvangen dan vooraf werd verwacht.

Kleinere afwijkingen

Dit betreffen alle kleinere afwijkingen kleiner dan € 15.000 bij elkaar opgeteld.

Voorziening afvalstoffenheffing

Het jaarlijks resultaat op de exploitatie van de afvalstoffenheffing wordt aan de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd (bij een voordeel) of onttrokken (bij een nadeel).

Met deze voorziening kunnen we al te grote schommelingen binnen de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen voorkomen, waardoor een stabiel tarievenbeleid kan worden gevoerd. Ook kan een eventueel nadeel worden opgevangen zonder dat dit direct ten koste gaat van het algemene exploitatieresultaat.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Hogere realisatie uren en producten Omgevingsdienst Twente	-100.000	I
Intensivering energietoezicht	-11.000	I
Totaal taakveld 7.4 Milieubeheer	-111.000	

Omgevingsdienst Twente (ODT) (N €100.000)

Met de komst van de Omgevingsdienst Twente worden op milieugebied de werkzaamheden die betrekking hebben op de activiteiten vergunningverlening, toezicht en handhaving door deze dienst uitgevoerd. Voor 2021 is het aantal gerealiseerde uren en producten hoger uitgevallen dan het aantal ingebrachte uren en uitgevraagde producten. In het algemeen bestuurlijk overleg van 1 april 2022 is ingestemd met het

opheffen van kruisfinanciering over 2021 en het onderzoeken van de mogelijkheid tot het beschikbaar stellen van budget voor de korte termijn financiering over de jaren 2022 en 2023. Dit laatste geleet op de aanhoudend hoge vraag naar vergunning- en adviesproducten, de inmiddels ontstane werkvoorraad en het traject voor de lange termijn financiering dat voor 2024 en verder voor een stabiele financiering van de OD Twente moet zorgen.

Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat de inbreng vanuit Haaksbergen vanaf 2022 structureel met € 110.000 verhoogd is bij de eerste bestuursrapportage 2022. Voor de extra taken die in 2021 zijn uitgevoerd en het opheffen van de kruisfinanciering is van de ODT een naheffing ontvangen van € 99.705.

Intensivering energietoezicht (N €11.000)

Energietoezicht kan een belangrijke bijdrage leveren aan de duurzaamheidsambities in de provincie Overijssel. In het Energie en Duurzaamheid Uitvoeringsplan 2022-2023 van de Omgevingsdienst Twente is het uit te voeren energietoezicht beschreven. De gemeente Haaksbergen heeft € 11.000 per jaar beschikbaar gesteld om in 2022 en 2023 bij minimaal 10% van de inrichtingen (energierellevante bedrijven en instellingen) energietoezicht uit te voeren. Voor wat betreft de Subsidie Intensivering energietoezicht maakt de gemeente aanspraak op het voor Haaksbergen vastgestelde maximum van € 9.403 per jaar. De middelen worden ingebracht bij de Omgevingsdienst Twente.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere begraafleges	- 30.000	I
Lagere personeelskosten begraven	30.000	I
Totaal taakveld 7.5 Begraafplaatsen	-	

Begraafrechten (Neutraal €30.000)

De geplande inkomsten voor begraafleges worden met € 30.000 naar beneden bijgesteld. Daar staat tegenover dat ook de kosten worden verlaagd met € 30.000.

8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
* Schadeclaim rood voor rood	- 539.000	I
Extra inzet op landelijk en stedelijk gebied	- 90.000	I
Extra exploitatiebijdrage woningbouw	161.000	I
Totaal taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	- 468.000	

* Aanpassing 16 december 2022

*** Schadeclaim rood voor rood (N € 539.391)**

Op 31 augustus 2022 is uw raad geïnformeerd over de schadeclaim rood voor rood. In deze brief is aangegeven dat het hof de gemeente heeft veroordeeld tot betaling van een schadebedrag van in totaal € 450.749,38. Daarbovenop dient nog een wettelijke rente betaald te worden. Het totale schadebedrag komt hiermee op € 539.391. De gemeente

heeft geen gebruik gemaakt van cassatie. De tegenpartij had de mogelijkheid om tot 12 oktober 2022 in cassatie te gaan. Daarvan heeft zij geen gebruik gemaakt. Dit betekent dat het schadebedrag van € 539.391 definitief is en leidt tot een incidenteel nadeel in 2022.

Ruimtelijke ordening (N € 90.000 /V € 161.000) Saldo V € 71.000

Zoals in de begroting aangegeven faciliteren wij initiatieven in het landelijk en stedelijk gebied, zoals herontwikkeling van het Odink en Koenderink terrein en diverse kleinere ontwikkelingen. Op dit moment lopen er vele initiatieven. Dat betekent dat wij extra kosten maken, zoals advieskosten en personele kosten (nadelig € 90.000). Daar tegenover staan extra inkomsten, zoals exploitatiebijdragen en een provinciale subsidie om woningbouw te versnellen (voordelig € 161.000).

Taakveld 8.3   Wonen en bouwen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Onderuitputting afschrijvingen (zie 0.5)	32.000	I/S
Sanering gemeentewerf	-53.000	I
Vorbereidingskrediet Het Palet	50.000	I
Totaal taakveld 8.3 Wonen en bouwen	29.000	

Krediet gebiedsontwikkeling Centrum (extra investering € 250.000)

De kosten voor de herinrichting van de Molenstraat vallen hoger uit dan geraamd als gevolg van de hoge prijsstijgingen.

Sanering gemeentewerf (N € 53.000)

De werkzaamheden zijn in de basis afgerond. We wachten nog op een eindrapport van het bureau dat de sanering begeleidt. Tijdens de uitvoering bleek dat het vervuilingsvlak groter was dan uit eerder onderzoek bleek, vandaar dat de kosten hoger uitvallen dan geraamd.

Vorbereidingskrediet Het Palet (V € 50.000)

In het verleden zijn voorbereidingskosten voor de nieuwe van basisschool Het Palet geraamd. Dit jaar hebben wij geen voorbereidingskosten gemaakt. We hebben dit jaar gesprekken gevoerd met Stichting Keender en de planologische procedure begeleid (voorontwerp en ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd.).

Meerjarige effecten begroting 2023-2026

De bestuursrapportages worden tot op heden incidenteel verwerkt in de begroting. Nadeel van deze werkwijze is dat structurele en meerjarige incidentele effecten van de mutaties pas na geruime tijd worden verwerkt. Zo moeten met deze werkwijze bijvoorbeeld structurele effecten uit de eindejaarsrapportage 2022 nogmaals opgenomen worden in de eerste bestuursrapportage 2023 en de begroting 2024.

In deze eindejaar rapportage hebben we daarom ook de structurele effecten en meerjarige incidentele verwerkt en deze onder dit hoofdstuk opgenomen. Deze effecten hebben betrekking op een andere planperiode (2023-2026) en daarom wordt de raad gevraagd hierover een separaat besluit te nemen.

Alle structurele effecten vanuit de eindejaarrapportage zijn in de tabel op de volgende pagina opgenomen. Het is echter mogelijk dat dit effect al wel is verwerkt bij de vastgestelde begroting 2023-2026 (maar nog niet in 2022). In dat geval zal de wijziging genoemd worden, maar is het bedrag van de wijziging 0. Voor de toelichting over de afwijking verwijzen wij naar de toelichting bij de programma's.

Structurele en meerjarige effecten in euro's

Nr.	Taakveld	Omschrijving afwijking	2022	2023	2024	2025	2026
0.7	Algemene uitkering	Totaal taakveld 0.7 Algemene Uitkering	3.800.000	954.000	922.000	842.000	2.032.000
4.2	Onderwijshuisvesting	Materiële instandhouding "Het Palet"	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
4.2	Onderwijshuisvesting	Cumulatief overige afwijkingen	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenv.	Lagere huuropbrengsten voormalige peuterzaal "De Kiekenren"	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenv.	Toename aantal kinderen leerlingenvervoer	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenv.	Bijstelling SPUK Onderwijsachterstandenbeleid	177.000	-139.075	-13.265	-13.265	-13.265
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenv.	Bijstelling verantwoording Rijksbijdrage Onderwijsachtersandenbeleid	-177.000	139.075	13.265	13.265	13.265
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Cumulatief overige afwijkingen	-7.000	-	-	-	-
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	Nieuw woonplaatsbeginsel	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
8.3	Wonen en bouwen	Onderuitputting en nieuw krediet Centrumplan	19.400	-	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal structurele effecten			4.061.400	1.203.000	1.161.000	1.081.000	2.271.000

Structurele en meerjarige effecten in euro's

Nr.	Taakveld	Omschrijving afwijking	2022	2023	2024	2025	2026
0.10	Mutaties reserves	Overhevelingen budgetten 2022		1.405.000			
0.4	Overhead	Overheveling frictiekosten uithuisplaatsing ICT		-50.000			
0.4	Overhead	Overheveling inhuur wegwerkenachterstanden		-450.000			
1.2	Openbare orde en veiligheid	Overheveling wegwerken achterstanden		-100.000	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	Actieplan Centrum		-76.000			
3.4	Economische promotie	Overheveling ondersteuning recreatieve sector		-45.000	-	-	-
5.1	Sportbeleid en activering	Bijstelling uitgaven SPUK Lokaal Sportakkoord		-38.000			
5.1	Sportbeleid en activering	Bijstelling Rijksbijdrage SPUK Lokaal Sportakkoord		38.000			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Noodfonds Energie		-254.000			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Grip op Sociaal Domein		-55.000			
6.72	Maatwerkvoorzineingen 18-	Overheveling Hervormingsagenda		-160.000			
8.1	Ruimtelijke ordening	Overheveling omgevingswet		-215.000			
Totaal incidentele effecten			-	-	-	-	-
Totaal structurele en incidentele effecten 2023-2026			4.061.400	1.203.000	1.161.000	1.081.000	2.271.000

Budgetten overhevelen

Activiteiten moeten worden uitgevoerd in het jaar waarin het bijbehorend budget beschikbaar is gesteld. Het kan echter voorkomen dat door omstandigheden deze activiteiten in het boekjaar niet hebben kunnen plaatsvinden, maar deze alsnog in het volgende boekjaar gedaan moeten worden. Ook zijn er activiteiten die gesubsidieerd worden, waarbij de verplichting doorloopt na 2022. Voor deze uitzonderingssituaties kan het bijbehorend budget overgeheveld worden naar het volgende boekjaar.

Om een budget over te hevelen gelden de volgende eisen. Aan al deze eisen moet worden voldaan:

1. Er dient een concreet en uitgewerkt plan aan het over te hevelen budget ten grondslag liggen.
2. Er dient sprake te zijn van een bijzondere situatie op grond waarvan de voorgenomen activiteit geheel of gedeeltelijk niet kon worden gerealiseerd.
3. De over te hevelen budgetten kunnen uitsluitend worden ingezet voor de oorspronkelijke bestemming.
4. Het over te hevelen budget dient groter te zijn dan € 15.000.
5. Er is voor de betreffende uitgave in 2022 geen structurele post beschikbaar.

Wij stellen voor om voor 2022 maximaal € 1.405.000 over te hevelen. In de tabel hieronder staat een totaaloverzicht van de over te hevelen budgetten weergegeven.

Progr.	Taakveld	Taakveldomschrijving	Omschrijving	Max. Bedrag
0	0.4	Overhead	Friciekosten uithuisplaatsing ICT	50.000
0	0.4	Overhead	Inhuur wegwerken achterstanden	450.000
1	1.2	Openbare orde en veiligheid	Actualisatie beleid en veiligheid	100.000
3	3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	Actieplan Centrum	76.000
3	3.4	Recreatie en toerisme	Economische versterking gebied Groot Scholtenhagen	45.000
6.	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Noodfonds Energie	254.000
6.	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Grip op Sociaal Domein	55.000
6.	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	Hervormingsagenda Jeugd	160.000
8.	8.1	Ruimtelijke ordening	Invoering Omgevingswet	215.000
				1.405.000

0.4 Friciekosten ICT-uithuisplaatsing (€ 50.000)

Door vertraging van de ICT-uithuisplaatsing lopen frictiekosten door die voorzien waren in 2022. Omdat de definitieve livegang op 1 januari gepland staat, verwachten we deze frictiekosten pas in 2023 te maken.

0.4 Wegwerken achterstanden a.g.v. inzet opvang Oekraïners (€ 450.000)

Onder taakveld 0.4 hebben we een voordeel van € 250.000 op personele lasten gepresenteerd. Daarnaast is er voor de opvang van Oekraïners en vluchtelingen in 2022 veel inzet geleverd door het eigen personeel. Deze uren zijn voor € 450.000 doorbelast naar het budget voor de Oekraïne, en gedekt vanuit de door het Rijk hiervoor ontvangen middelen. Door de inzet van eigen personeel zijn er op een aantal vlakken achterstanden

ontstaan in het reguliere werk. Deze achterstanden willen we met name in 2023 inlopen. We stellen daarom voor om deze middelen over te hevelen naar 2023.

1.2 Achterstand actualiseren beleid Veiligheid (€ 100.000)

Onder taakveld 1.2 hebben wij een toelichting gegeven op de achterstand bij de actualisering van beleid en andere regels inzake veiligheid.

De totale tijdelijke extra inzet wordt nu geraamd op € 100.000, waarvan het grootste deel in 2023 zal worden uitgegeven. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2023 voor het nieuwe IVP en de actualisatie van het Bibob-beleid (als onderdeel van de aanpak ondermijning).

3.3 Actieplan Centrum € 76.000

Het actieplan Centrum Haaksbergen betreft een project wat meerdere jaren loopt. Naast dat het project meerdere jaren beslaat zijn wij ook geconfronteerd met Nutsbedrijven die de planning hebben vertraagd en de coronacrisis. Nadat de herinrichting Molenstraat gereed is gaan wij verder met de kop van de Spoorstraat tot en met de Kalter. Dit project staat in de planning voor 2023. Ook hierbij de opmerking dat het tempo wederom bepaald wordt door beschikbaarheid derden (nutsbedrijven). Het actieplan Centrum wordt mede gesubsidieerd door provinciale subsidies.

3.4 Recreatie en toerisme (€ 45.000)

Voorstel om € 45.000 uit de corona compensatiemiddelen te dekken en over te hevelen naar 2023 voor de economische versterking van het gebied Groot Scholtenhagen. Hiervoor is in 2022 een vooronderzoek gedaan en heeft geleid tot het implementatieplan voor het project 'SportNatuur'. Om hier verder gevolg aan te geven wordt voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar 2023.

6.1 Noodfonds Energie (€ 254.000)

De gemeente heeft van het Rijk € 1.455.000 aan een bijdrage ontvangen voor de verstrekking van de energietoeslag. De verwachte kosten die de gemeente zal maken voor het verstrekken van energietoeslag zullen naar verwachting € 1.201.000 bedragen (zie ook toelichting taakveld 6.1). Wij stellen voor om het verschil, € 254.000, toe te voegen aan het Noodfonds Energie.

6.1 Grip op Sociaal Domein (€ 55.000)

De raad heeft € 95.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van dit project. De kosten van het project bestaan voor het merendeel uit kosten voor (tijdelijk) extra capaciteit. Het blijkt dat in 2022 een deel van die kosten ten laste kunnen worden gebracht van het reguliere budget voor personeel. Dit is mogelijk omdat er sprake was van openstaande vacatureruimte. Het resterende projectbudget kan daarom worden overgeheveld naar 2023. We willen dit budget inzetten voor het verder verbeteren en inrichten van de bedrijfsvoering van De Noaberpoort. Er is daarbij ook nadrukkelijk aandacht voor het opstellen van managementinformatie. Voor het kunnen uitvoeren van het project is ondersteuning nodig op onder andere functioneel applicatiebeheer en businessintelligence.

6.72 Hervormingsagenda Jeugd, Regionale Samenwerkingsagenda (€ 160.000)

Voor uitgaven in verband met taken/opdrachten die voortvloeien uit onder andere de landelijke Hervormingsagenda jeugd, de regionale Samenwerkingsagenda en de aanpak wachttijden hebben wij in 2022 een incidenteel bedrag van € 175.000 in de begroting opgenomen. De oplevering van beide agenda's heeft door externe omstandigheden vertraging opgelopen; Begin dit jaar is de VNG uit de gesprekken over de Hervormingsagenda met het Rijk gestapt. Vanwege de aangekondigde extra bezuiniging van € 500 miljoen, naast de al in de agenda opgenomen forse taakstelling. Hierdoor is vertraging ontstaan in de vormgeving van de landelijke Hervormingsagenda. Daarnaast

is vertraging ontstaan in de opstelling van de regionale samenwerkingsagenda als gevolg van personele omstandigheden bij de uitvoeringsorganisatie, waar de gemeente Haaksbergen geen invloed op kon uitoefenen. De verwachting is dat deze eind dit jaar c.q. begin 2023 zullen worden opgeleverd. We verwachten dat wij daarna taken of opdrachten die uit deze agenda's voortvloeien zullen moeten verrichten waarvoor wij kosten moeten maken.

De aanpak wachttijden is in 2022 wel van start gegaan. De gemeentelijke bijdrage aan deze aanpak bedraagt in 2022 € 15.000. In 2023 en 2024 wordt een jaarlijkse bijdrage van ruim € 20.000 van ons verwacht.

Vanwege bovenstaande redenen stellen wij voor om de resterende middelen over naar 2023.

8.1 Omgevingswet (€ 215.000)

Dit najaar heeft de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening besloten de invoering van de Omgevingswet opnieuw uit te stellen. De invoerdatum is verschoven naar 1 juli 2023. Dit betekent dat het resterende budget dat oorspronkelijk beschikbaar is gesteld voor 2022, benodigd is in 2023. Deze middelen gebruiken we met name voor extra personele inzet voor de werkzaamheden die nodig zijn voor de implementatie van de Omgevingswet.

Restant kredietenlijst

Het volgende overzicht geeft de status van de kredieten per 31 oktober 2022 weer.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving krediet	Restant 31-12-2021	In 2022 verstrekt krediet	Uitgaven in 2022	Restant krediet	Raadsbesluit	Afschr. termijnen	Vervaldatum	Uitgestelde vervaldatum
Gebiedsontwikkeling centrum	485		470	15	Begroting 2014	25 jaar	31-12-2023	
Extreme buien 2015 - 2017	1.647		29	1.618	Begroting 2015-2017	60 jaar	31-12-2022	31-12-2024
Afwaardering N18	1.609		652	957	Begroting 2017	25 jaar	31-12-2023	
GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2017	381		130	251	Begroting 2017	60 jaar	31-12-2022	31-12-2024
GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2018	1.520		312	1.208	Begroting 2018	60 jaar	31-12-2022	31-12-2024
Rotonde Hengelosestr. / Veldmaterstr.	427		59	368	Begroting 2018	25 jaar	31-12-2023	
Aanpassing Veldmaterstraat	197		0	197	Begroting 2018	25 jaar	31-12-2023	
Huisvestingsconcept 2020	355		48	307	Begroting 2020	25 jaar	31-12-2023	
GRP 2017-2020 Kredietjaar 2019	1.397		95	1.302	Begroting 2019	60 jaar	31-12-2022	31-12-2024
GRP 2017-2020 Kredietjaar 2020	1.350		90	1.260	Begroting 2020	60 jaar	31-12-2023	
Vervanging openbare verlichting 2021	111		39	72	Begroting 2021	15 jaar	31-12-2022	
Vervanging hard- en software 2021	330		91	239	Begroting 2021	5 jaar	31-12-2022	
Vorbereidingskrediet Stepelerveld II	110		5	105	Raadsbesluit 03-03-2021	5 jaar	31-12-2022	31-12-2023
Vervanging hard- en software 2022		330	0	330	Begroting 2022	5 jaar	31-12-2023	
Vervanging openbare verlichting 2022		150	100	50	Begroting 2022	15 jaar	31-12-2023	
Reconstructie Beckummerweg		365	28	337	Begroting 2022	25 jaar	31-12-2023	
Realisatie ontsluiting bouwplan 'De Hoeve'		90	40	50	Begroting 2022	25 jaar	31-12-2023	
Aanpassing Veldmaterstraat		193	0	193	Begroting 2022	25 jaar	31-12-2023	
Herinrichting 't Kempke		280	0	280	Begroting 2022	25 jaar	31-12-2023	
Investerings begraafplaatsen		228	29	199	Begroting 2022	10 jaar	31-12-2023	
Kredieten riolering 2022		3.012	133	2.879	Begroting 2022	60 jaar	31-12-2023	
Huisvestingsplan 2021-2023		300	0	300	Begroting 2022	25 jaar	31-12-2023	

Verlenging krediet (langer dan 2 jaar)

Extreme buien 2015 - 2017

binnen dit krediet moeten we nog een aantal werken uitvoeren, o.a. : HWA aansluiting onder kruising Eibergsestraat/Scholtenhagenweg, wateroverlast de Brink, wateroverlast Veldmaat en wateroverlast rotonde Goorsestraat/Hengelosestraat.

GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2017

Dit restkrediet is o.a. nog nodig voor: HWA in de Veldmaterstraat en riolering 't Kempke.

GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2018

Vanuit dit krediet wordt de bijdrage aan de riolering in de Molenstraat en de riolering van

de parallelweg tussen MBS en O&K betaald.

GRP 2017-2020 Kredietjaar 2019

Dit krediet gebruiken we voor o.a. een deel van het Kempke, de Sonderenstraat en de parallelweg

Vorbereidingskrediet Stepelerveld II

De voorbereidende werkzaamheden voor ontwikkeling Stepelerveld, fase II moeten grotendeels nog worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden zullen in belangrijke mate volgend jaar plaatsvinden.

Interbestuurlijk toezicht

Voortgang verbeteringen toezichtdomeinen

Het is de verantwoordelijkheid van iedere overheid om haar eigen taken – ook die in medebewind - goed uit te voeren en om financieel stabiel te zijn. Horizontale controle door de raad is leidend. Het interbestuurlijke toezicht door de provincie is een wettelijke taak als onderdeel van het geheel aan 'checks and balances' voor een goed functioneren van het openbaar bestuur. De provincie beoordeelt hoe een aantal medebewindstaken door gemeenten worden uitgevoerd. De systematiek die de provincie Overijssel hanteert is gebaseerd op een bestuursovereenkomst die de colleges van elke gemeente met Gedeputeerde Staten zijn aangegaan. In aansluiting op de veranderende maatschappij, wil de provincie deze taak samen met gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Gemeenten onderschrijven deze insteek. Partnerschap staat centraal zonder uit te sluiten dat, waar nodig, sturend door de provincie wordt opgetreden. Dit is uitgangspunt van de herziene Overijsselse bestuursovereenkomst IBT, welke tijdens de Twentse en Zwolse burgemeesterskring op respectievelijk 11 februari en 11 maart 2022 door provincie en gemeenten is ondertekend.

Wij hebben toegezegd u in de reguliere verantwoordingsdocumenten op de hoogte te houden van de afspraken en ontwikkelingen in de diverse domeinen. Deze bijlage bij de jaarstukken dient daartoe. Deze afspraak maakt ook provinciebreed deel uit van de herziene bestuursovereenkomst.

Algemeen

De beoordeling door de provincie gaat gepaard met het toekennen van een verkeerslichtkleur (groen-oranje-rood). Dit gebeurt per domein en op basis van de kleuring op de afzonderlijke domeinen wordt de totaalkleur toegekend. De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Op de domeinen die oranje of rood kleuren ziet de provincie risico's waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het kader IBT, het gesprek wil voeren met de gemeente. De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen.

Domein Financiën

De jaarstukken 2021 zijn in juni 2022 door de raad vastgesteld en op 8 juli 2022 tijdig aangeleverd bij de provincie. De jaarrekening wordt door de provincie niet getoetst in het kader van het financieel toezicht en heeft daarmee geen consequenties voor het preventief toezicht. Onder preventief toezichtstelling geschiedt als gevolg van het beoordelen van de begroting. De jaarrekening 2021 is afgesloten met een fors positief saldo van € 5,4 mln, welke is toegevoegd aan de algemene reserve.

Weerstandscapaciteit

De algemene reserve is door de storting bij de jaarrekening 2021 toegenomen tot een saldo van € 6,1 mln. Dit betekent dat wij de doelstelling uit het herstelplan ten aanzien van het herstel van de algemene reserve naar € 3 mln. hebben gerealiseerd.

Sluitende begroting en structureel niet-sluitende meerjarenraming

Bij het samenstellen van de eindejaarsrapportage 2022 is de begroting 2023 nog niet vastgesteld door uw raad. Deze vaststelling zal plaatsvinden op 9 november 2022. Voor de begroting 2023 en het daarbij horende meerjarenperspectief geldt dat wij gaan voor een sluitende begroting voor de jaarschijf 2023. De meerjarenraming is structureel niet sluitend omdat het saldo van de jaarschijf 2026 negatief is. Dit wordt veroorzaakt doordat het Rijk de accresontwikkeling voor 2026 heeft afgetopt omdat er in dat jaar een

nieuwe financieringssysteem komt. Hierover is uw raad geïnformeerd in de raadsinformatiebrief over de meicirculaire 2022.

In de septembercirculaire 2022 is voor 2026 een eenmalige rijksuitkering opgenomen van € 1.149.000. Hierover is uw raad geïnformeerd in de raadsinformatiebrief van 24 oktober 2022. Aangezien de begroting al op 30 september 2022 naar uw raad is verzonden, hebben we dit niet meer mee kunnen nemen bij de begroting 2023.

Actualiteit beheerplannen

In 2023 willen we vervolgstappen zetten in het op orde brengen van de beheerplannen door het beheerplan groen te actualiseren.

Domein Wabo

Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Wabo, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor Haaksbergen oranje. In het voorgaande jaar was de beoordeling rood.

Voor dit domein is in december 2020 een verbeterplan vastgesteld, waarin ijkmomenten zijn opgenomen zodat voldoende inzichtelijk is welke actie nog nodig zijn. Met inzet van de Omgevingsdienst Twente zijn verplichte documenten vastgesteld en opgeleverd. Op 3 maart 2021 is een geactualiseerde kwaliteitsverordening vastgesteld. Vervolgens is op 9 maart 2021 het Vergunningen, toezicht en handhavingsbeleidsplan 2021-2025 (VTH-beleid Bouw, RO, APV en overige wetten) vastgesteld. Tot slot is op 21 december 2021 het Uitvoeringsprogramma vergunningen, toezicht en handhaving 2022 vastgesteld. Dit uitvoeringsprogramma is de uitwerking van het Vergunningen, toezicht en handhavingsbeleidsplan 2021-2025. Het uitvoeringsprogramma geeft de planning aan van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken op het gebied van bouwen, ruimtelijke plannen, APV en bijzondere wetten binnen de kaders van het beleidsplan.

Verdere verbeterpunten zijn opgenomen in het verbeterplan IBT Wabo/RO dat als bijlage bij het jaarverslag VTH Uitvoeringsprogramma 2021 (thuisstaken) en volledigheidshalve onderstaand geactualiseerd is opgenomen.

Tabel 1	Uitgevoerde actie	Afgerond	Geplande actie	Uitvoeringsmaand
Omschrijving verbeterpunt				
1. Ga aan de slag met het door ontwikkelen van het VTH beleid en werk aan de verbinding tussen het nieuwe VTH beleid, de resultaten uit het jaarverslag 2021 en het UP 2023.			<i>Met de medewerkers VV en TH sessie organiseren om: - beleidsplan bespreken en nader uitwerken; - concrete doelen en indicatoren uitwerken.</i>	<i>Gestart 2^e kwartaal 2022</i>
2. Maak de beleidsdoelen voor de thuisstaken meetbaar met behulp van indicatoren.			<i>Zie ook punt 1</i>	<i>Een aanzet hiervoor is opgenomen in het jaarverslag 2021. In het jaarverslag over 2022 zijn deze verder uitgewerkt.</i>
3. Geef in het UP 2023 aan hoe de activiteiten die worden uitgevoerd zijn gekoppeld en bijdragen aan het realiseren van de voorgenomen doelen en of deze zijn gerealiseerd.				<i>3^e en 4^e kwartaal 2022 Besluit college Uitvoeringsprogramma 2023 vóór 1 januari 2023.</i>

4. Laat in het jaarverslag 2021 zien of de activiteiten of de activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de voorgenomen doelen en of deze zijn gerealiseerd.		maart 2021	Vóór 1 april vaststelling door college Jaarverslag 2021. Daarna ter info aan de raad en de provincie.	Afgerond
5. Stel in 2022 een geactualiseerde risicoanalyse voor de taken die belegd zijn bij de ODT vast.	De aanschaf is afgerond. De implementatie wordt naar verwachting in het eerste halfjaar van 2022 afgerond.	December 2022	Geactualiseerde risicoanalyse wordt verwerkt in het uitvoeringsprogramma VTH ODT 2023. Ter vaststelling aan het college voor 1 januari 2023	Afgerond
6. Draag zorg voor voldoende capaciteit en maak de risico's inzichtelijk bij het niet uitvoeren van taken en doe hiervan mededeling aan de raad.	.		In combinatie met het verbetertraject voor de gehele organisatie.	Continu proces
7. Geef in 2022 inzicht in het voldoende aan de kritieke massa van de kwaliteitsverordening en doe hiervan, conform de verordening, mededeling aan de raad.			De benodigde gegevens moeten ingevoerd worden. Gebleken is dat het invoeren van de gegevens veel capaciteit vraagt. Binnen de huidige bezetting is hier beperkte ruimte voor.	2022/2023
8. Zorg voor een tijdige implementatie van de Omgevingswet en de Wkb.	Er is een projectgroep Omgevingswet. Deze projectgroep is gekoppeld aan de structuur van ons meerjarig verbeterprogramma. Verder wordt gebruik gemaakt van het regionale project 'Werkende Ketens'.	Er is een gefaseerde planning	Aanpassen interne processen aan de regionale blauwdruk van Werkende Ketens. Aanpassen werkprocessen aan invoering Wkb.	1 juli 2023?
9. Geef inzicht in de uitvoering van toezicht en handhaving op de naleving van ruimtelijke plannen in het VTH UP 2022.	Naast IBT domein Wabo overleg neemt de beleidsmedewerker Wabo ook deel aan de overleggen met IBT domein RO m.b.t. toezicht en handhaving. Met de Provincie wordt besproken hoe de omgevingswet straks integraal in het toezichtkader IBT wordt opgepakt.		Medewerkers RO worden nadrukkelijker betrokken bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma. In het kader van de Omgevingswet wordt een meer integrale aanpak ingevoerd.	2022 en verder
10. zelfanalyse BIG 8.	Dit actiepunt is door Haaksbergen zelf toegevoegd. De bedoeling is om de uitvoeringsprogramma's beter te monitoren, met als onderdeel een zelfanalyse rondom de BIG-8.		Beleggen taak bij seniormedewerker.	Continu

Het verbeterpunt 9 is toegevoegd vanuit domein RO. Verbeterpunt 10 is vanuit de organisatie toegevoegd.

Het beleid, de uitvoeringsprogramma's en jaarverslagen behoeven een verdere doorontwikkeling. Met name ten aanzien van de verantwoording en monitoring. De provincie maakt zich zorgen of voor deze doorontwikkeling voldoende capaciteit is. Per 1 april is een juridisch medewerker gestart bij het team VTOO. Hij houdt zich bezig met de invoering van de Wkb.

Domein Wro

De gemeente Haaksbergen scoort positief (groen) op de criteria van het domein Wro. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar groen is. Het toezicht en handhaving op de naleving van ruimtelijke plannen, buiten de toezicht en handhaving in het kader van vergunningverlening, kreeg in 2021 in de gemeente Haaksbergen geen aandacht in het VTH-programma. Haaksbergen scoorde om die reden in 2021 oranje.

Het VTH-Programma 2022 vermeldt dat Haaksbergen geen gebiedstoezicht heeft. Wij onderzoeken of invoering daarvan mogelijk is binnen de nieuwe organisatiestructuur en de beschikbare middelen. Het Programma geeft inzicht in de capaciteit die ingezet wordt op nalevingstoezicht voor ruimtelijke ordening. (Zie ook punt 9 verbeterplan onder domein Wabo). Het wel of niet invoeren van de Omgevingswet en de daarmee samenhangende Wet Kwaliteitsborging bouwen heeft invloed op de beschikbare en in te zetten capaciteit voor gebiedstoezicht. Naar verwachting kan na de invoering van de WKB een verschuiving plaatsvinden van toezicht bouwen naar toezicht ruimtelijke plannen.

In de begroting 2022 is capaciteitsuitbreiding voor juridische taken van het onderdeel toezicht en handhaving ruimtelijke plannen opgenomen. Hiermee zijn stappen gezet voor verbetering van het nalevingstoezicht, zodat Haaksbergen de kleur 'groen' heeft gekregen.

Domein Informatie- en archiefbeheer

Het kleurbeeld op het domein archief is oranje. Uit het IBT-totaalbeeld blijkt dat er meerdere aandachtspunten zijn in dit domein die om een gestructureerde aanpak vragen. Het gaat om digitale archivering, klimaatbeheer in de archiefbewaarplaats en de vervolmaking van het kwaliteitssysteem.

Hoewel de archiefbewaarplaats er goed verzorgd uitziet, voldoet het niet geheel aan de eisen van de Archiefregeling. Verder is het Strategisch Informatie Overleg (SIO) nog niet ingericht. Voor dit domein was de inzet gericht op de samenwerking met Hengelo. Het besluit over de samenwerking heeft niet geleid tot samenwerking op het domein archief. Daarom laat Haaksbergen nader onderzoek verrichten naar het versterken van informatiemanagement waar het domein archief onderdeel van is. In dit onderzoek worden de nodige maatregelen in het kader van het IBT voor duurzame oplossingen in het domein archief meegenomen (waaronder het beleggen van taken bij een gediplomeerde archivaris, het implementeren van een kwaliteitssysteem en het digitaal archiefbeheer).

In 2022 is door een onafhankelijk extern bureau onderzoek verricht naar het versterken van het informatiemanagement. Dit onderzoek bevat tevens een actieplan voor de uitvoering van maatregelen die in het kader van het IBT domein archief nodig zijn om de 'basis op orde' te krijgen. Afhankelijk van het resultaat van het onderzoek wordt een keuze gemaakt in een scenario om het informatiemanagement te versterken. In de uitvoering van dit versterken is er aandacht voor het versterken van het domein archief in het kader van het IBT. Separaat aan de uitvoering van de versterking worden urgente

maatregelen en no-regretmaatregelen opgepakt (zoals onder andere de benodigde KPI-rapportage).

Domein Statushouders

Op 1 januari 2022 zijn we begonnen met een achterstand van 3 statushouders op de taakstelling huisvesting. De taakstelling voor de eerste helft van 2022 bedroeg 14 te huisvesten statushouders. In de eerste helft van 2022 hebben we 20 statushouders gehuisvest. Dus dat is een realisatie van 3 meer. De tweede helft van 2022 was de taakstelling 19 maar doordat we in de eerste helft een extra realisatie van 3 hebben bewerkstelligd, was de feitelijke huisvesting nog 16. Op dit moment hebben we 12 statushouders gehuisvest en daarmee is de taakstelling formeel nog 4 waarvan 3 statushouders na reizigers zijn. Het Rijk heeft een beroep op ons gedaan om een deel van de taakstelling 2023 naar voren te halen. Dat gaat om een extra inspanningsverplichting van 9 in 2022. Dat komt in totaal uit op nog 13 te huisvesten statushouders in 2022. Inmiddels zijn er weer 12 statushouders gehuisvest. Met het oog op de drie na reizigers, komen we in 2022 aan de taakstelling van 2022 en een deel van 2023 dus behaald.

De grote opdracht van het huisvesten van statushouders is een nationaal probleem. Daarom heeft het Rijk erop aangedrongen bij de provincie dat er een intensivering van het beoordelingskader IBT moet plaatsvinden. De provincie heeft dit opgepakt en er heeft een aantal aanpassingen plaatsgevonden. In het aangescherpte toezichtskader wordt meegewogen of eventuele achterstanden in huisvesting uit vorige perioden zijn weggewerkt. Indien het er naar uitziet dat een gemeente de taakstelling niet gaat halen, wordt een ambtelijk overleg ingepland waarbij informatie wordt opgevraagd en geëvalueerd wordt welke stappen genomen kunnen worden om aan de taakstelling te voldoen. In een dergelijk geval wordt de frequentie van monitoring geïntensiveerd van maandelijks naar tweewekelijks. Wij voldoen op dit moment aan de taakstelling.

Domein Erfgoed

Het kleurbeeld op dit domein is groen. Haaksbergen heeft een actuele erfgoedverordening uit 2018. Bij het aanstellen van een nieuwe adviescommissie ruimtelijke kwaliteit in het kader van de nieuwe Omgevingswet zal deze verordening geactualiseerd worden. Er is 1 advies ten behoeve van een vergunningaanvraag gedaan door de monumentencommissie die is ondergebracht bij het Oversticht, van dit advies is niet afgeweken. Daarnaast wordt er gewerkt aan het optuigen van een nieuwe erfgoedraad. De vacature voor het werven van nieuwe leden is gepubliceerd. Het VTH proces met betrekking tot monumenten is zorgvuldig vormgegeven, wel is er weinig capaciteit voor handhaving en heeft het thema monumenten daarin geen prioriteit maar wordt dit gedaan op basis van het zogenaamde Piep-systeem. Archeologische verwachtingswaarden zijn geborgd in de bestemmingsplannen, daarnaast wordt er gebruikt gemaakt van de CH-Atlas van de Provincie.

Rekenkameronderzoeken opvolging aanbevelingen

De Rekenkamercommissie doet onderzoek naar de legitimiteit, de effectiviteit en de efficiency van het gemeentelijk beleid, ter ondersteuning van de besluitvorming van de gemeenteraad. De Rekenkamercommissie heeft daarin in 2022 ook weer haar bijdrage geleverd.

De Rekenkamercommissie functioneert onafhankelijk van raad en college en bestond in 2022 uit drie leden die geen directe binding met de gemeente Haaksbergen hebben. Ellen Odenthal is voorzitter, de leden zijn Michel Ligtenbarg en Arnold Titsing.

De Rekenkamercommissie is in een vergevorderd stadium met het rendementsonderzoek naar de status van de uitvoering van de aanbevelingen uit de meeste rekenkamerrapporten uit de periode 2014-2018. Zij hopen het rendementsrapport nog dit jaar aan uw raad aan te kunnen bieden.

In de hoop en verwachting dat er per 01-01-2023 een nieuwe voorzitter van de rekenkamercommissie benoemd kan worden, heeft de commissie nog geen afspraken gemaakt over de op te pakken onderzoeken in 2023 en verder.

De rapporten over het Kulturhus (2019) en de GR Participatiewet (2020) maken geen deel uit van het rendementsonderzoek en daarom zal nu worden volstaan met het schetsen van de stand van zaken betreffende de aanbevelingen uit deze beide rapporten.

Het rapport "de balans opgemaakt" betreft een onderzoek naar de effectiviteit en efficiency van de uitvoering van de Participatiewet door Samenwerking Werk & Inkomen Borne, Hengelo en Haaksbergen.

Doel van dit onderzoek was om na te gaan of het door de gemeente Haaksbergen aan de gezamenlijke Sociale Dienst uitbesteden van taken in het kader van de Participatiewet de verwachte meerwaarde heeft opgeleverd en wat daarbij de eventuele knelpunten zijn gebleken. Om dit doel te bereiken is de volgende centrale onderzoeksvraag opgesteld:

- *Heeft de samenwerking met Borne en Hengelo (sinds 15-07-2016) in de GR samenwerking sociale zaken Borne, Haaksbergen en Hengelo de verwachte meerwaarde t.a.v. de kwaliteit en continuïteit opgeleverd?*

Hieruit zijn de volgende deelvragen afgeleid:

1. Hoe is de organisatie vormgegeven waarin de gezamenlijke sociale dienst Borne-Haaksbergen-Hengelo werkt en de taken in het kader van de P-wet voor Haaksbergen uitvoert?
2. Op welke wijze verschillend de resultaten van de GR in de periode 2016-2019 van die van de uitvoeringsorganisatie van Haaksbergen in de periode 2012-2015?
3. Op welke wijze is en wordt de raad in de gelegenheid gesteld om zijn kaderstellende en controlerende rol t.a.v. dit samenwerkingsverband te vervullen?

Het onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

1 Conclusies deelvraag 1:

De GR samenwerking sociale zaken Borne, Haaksbergen en Hengelo verricht werkzaamheden voor Haaksbergen voor de volledige uitvoering van klantcontacten en de daaruit voortvloeiende (proces)handelingen en verwerking van gegevens (dit is vastgelegd in het Mandaatbesluit samenwerking sociale zaken Haaksbergen en Hengelo. Inde DVO Haaksbergen en Hengelo die hoort bij de GR zijn de actuele afspraken vastgelegd t.a.v. het delen van man.info door Hengelo aan Haaksbergen t.a.v. de overeengekomen verplichtingen en kwaliteitswaarborgen. Aan de voorwaarden uit de DVO wordt voldaan en het probleem rond het accounthouderschap voor de GR, waardoor

in 1^e instantie een goede sturing op de samenwerking ontbrak, is inmiddels opgelost door een tweede accounthouder aan te stellen.

2 Conclusies deelvraag 2:

Er zijn door Haaksbergen voorafgaand aan de samenwerking geen meetbare doelstellingen geformuleerd.

Het was niet mogelijk op uitspraken voor de resultaten te doen, omdat de daartoe benodigde gegevens ontbraken. Dit gold met name voor de benodigde gegevens van Haaksbergen uit de periode 2012-2015.

3 Conclusies deelvraag 3

Hoewel het college de raad regelmatig informeert over het functioneren van het samenwerkingsverband en de tussentijdse resultaten heeft de raad niet veel actieve en specifieke aandacht aan dit samenwerkingsverband geschonken.

De samenvattende conclusie kan niet anders zijn dan dat de centrale onderzoeksvraag door het ontbreken van cruciale gegevens onbeantwoord moet blijven. Het vergelijken van de periode voor en na de samenwerking en daarmee het toetsen van de vooraf gestelde doelen en verwachte meerwaarde bleek niet mogelijk.

De commissie merkt dan ook op, dat zij het zorgelijk vindt dat de gegevens die door Haaksbergen aan de gemeenschappelijke Sociale Dienst werden overgedragen binnen een korte periode al niet meer voor onderzoek en/of evaluaties beschikbaar waren.

Deze conclusies leiden tot een aantal aanbevelingen, waarvan de meeste tot de categorie "open deur" behoren:

Algemene aanbevelingen

1. Formuleer voorafgaand aan het aangaan van vergelijkbare samenwerkingsverbanden meetbare en evalueerbare doelstellingen.

Stand van zaken:

Dit punt heeft de aandacht gehad bij andere samenwerkingsverbanden, zoals de samenwerking met Gildebor betreffende groenonderhoud en de samenwerking met Hengelo inzake ICT.

2. Borg het behoud en de toegankelijkheid van de gegevens die door de GR worden overgenomen.

Hierover zijn inmiddels afspraken gemaakt met Hengelo.

Inhoudelijke aanbevelingen

1. Blijf structureel zorgen voor voldoende capaciteit om het accounthouderschap goed in te vullen.

Met de aanstelling van een 2^e accounthouder bij deze samenwerking is aan deze aanbeveling tegemoetgekomen.

2. Evalueer jaarlijks de onderlinge samenwerking tussen de medewerkers bezwaar en beroep van Hengelo en de secretarissen van de commissie juist omdat dit rechtstreeks raakt aan de dienstverlening aan de inwoners.

3. Benut als gemeenteraad de informatie die door het college wordt verstrekt en raadpleeg ook regelmatig het dashboard.

Het college informeert de raad pro-actief over behaalde resultaten en presenteert het dashboard meerdere keren per jaar in de raadscommissie.

4. Initieer proactief gesprekken tussen raad en wethouder over de informatievoorziening m.b.t. de GR's waar de gemeente in participeert.

Stand van zaken:

Afhankelijk van het samenwerkingsverband houdt het college de raad via een presentatie in de commissie of door een raadsbrief op de hoogte van de actualiteit.

5. Doe nader onderzoek naar de uitvoeringskosten van de GR. *Deze aanbeveling is nog niet weggezet in de organisatie.*

Stand van zaken aanbevelingen:

Rapport "Morgen wordt het beter toch of niet?" onderzoek naar het Kulturhus als de huiskamer van Haaksbergen?

De onderzoeksvraag luidt als volgt:

Wat heeft ertoe geleid, dat het Kulturhus Haaksbergen momenteel in haar voortbestaan bedreigd wordt en zijn de recent voorgestelde maatregelen voldoende om het voortbestaan van het Kulturhus op langere termijn te waarborgen?

De daaruit voortvloeiende deelvragen zijn:

1. In hoeverre is de financiële situatie van de deelnemers aan het Kulturhus door de fusie en verhuizing veranderd, en wat zijn daarvan de oorzaken?
2. Zijn de maatregelen die de gemeente Haaksbergen en de oorspronkelijke fusiepartners van het Kulturhus sinds 2009 hebben genomen om het voortbestaan van de bibliotheek en theater de Kappen te waarborgen effectief, efficiënt en rechtmatig geweest?
3. IN hoeverre voldoet aan de voorwaarden van de oorspronkelijke jaarlijkse subsidieverstrekking?
4. Heeft de raad haar kaderstellende en toezichthoudende taak t.a.v. het Kulturhus op passende wijze kunnen vervullen?
5. Wat zijn de maatschappelijke baten en lasten van een Kulturhus voor Haaksbergen en hoe verhouden die zich tot de structurele financiële doelstellingen, die de gemeente Haaksbergen zich gesteld heeft?

Uit het onderzoek, dat de Rekenkamer heeft verricht kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. Het Kulturhus is vanuit een matige financiële situatie gestart en dreigde op langere termijn al in moeilijkheden te komen nog voordat de gemeente bezuinigingen op begon te leggen. Alle partijen hebben de situatie onderschat.
2. Het college heeft het probleem verergerd door niet tijdig in te grijpen toen de situatie leek te ontsporen.
3. Het Kulturhus was voornamelijk bezig met het ontkennen van de problemen
4. De RvT van het Kulturhus had eerder moeten ingrijpen, deed dit niet en verzuimde ook duidelijke sturing en controle toe te passen bij de dir.-bestuurder;
5. Politieke tegenstellingen lijken geen overwegende rol te hebben gespeeld bij de gehele affaire rond het Kulturhus;
6. BUIN is niet de reddende engel, maar een belangengroep, die op creatieve wijze het kulturhus probeert te behouden. De rekening daarvan wordt bij de gemeente neergelegd;
7. De gemeente Haaksbergen lijkt nog niet helemaal bereid om structurele beleidskeuzes te maken.

Bovenstaande conclusies leiden tot de volgende aanbevelingen:

1. Formuleer duidelijke uitgangspunten voor het culturele beleid van Haaksbergen vanaf 2021.

Stand van zaken:

In het kader van de Voorzieningsdiscussie zal van alle voorzieningen, dus ook de culturele, waaronder Kulturhus de Kappen, het bij Haaksbergen passende basisniveau worden bepaald, evenals mogelijk een plus-variant en/of een plus-plus variant. Bij de integrale afweging t.b.v. de Kadernota en Begroting 2024 zal blijken of dit ook qua beschikbare financiële middelen haalbaar zal zijn.

2. Maak o.b.v. die uitgangspunten duidelijke beleidskeuzes.

Stand van zaken

Deze duidelijke beleidskeuzes vormen de kern van de Voorzieningsdiscussie; per voorziening zal bepaald worden wat het basisniveau, het plusniveau of het plus-plus-niveau van een voorziening voor Haaksbergen is en welke kosten hier mee gemoeid zijn.

3. Mocht het plan van BUIN binnen de doelstellingen passen, laat het dan opnieuw doorrekenen.

Stand van zaken

Met betrekking tot Kulturhus de Kappen loopt inmiddels een onderzoek naar de diverse mogelijke scenario's voor het Kulturhus.

4. Bewaak steeds de stand van zaken bij gesubsidieerde instellingen.

Stand van zaken

Elk jaar bij het aanvragen van een nieuwe subsidie, als ook bij het definitief vaststellen van een subsidie, behoort de gemeente de stand van zaken van een gesubsidieerde instelling opnieuw te beoordelen.